

Bibla. N. S. Lucas. Bisaya, 1904.

ANG EVANGELIO

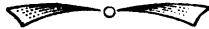
6

MA-AYONG BALITA SA ATONG GUINO-ONG

JESU-CRISTO MATUD

NI

SAN LUCAS

SOCIEDAD BÍBLICA BRITÁNICA Y EXTRANJERA
MANILA

—
1904

2-14-18. 23, c.
Rec. M. W. 12-18-37

ANG EVANGELIO

NI

SAN LUCAS.

Pahamatn̄on.

1 DIHA n̄ga nakita na n̄ga daghan ang m̄ga nagsingcamot sa paghusay ni-adtong m̄ga butang n̄ga canato guipanagmatu-od,

² sumala sa ilang guihatag canato ni-adto n̄ga cutub pa sa sinugdan ang m̄ga macamatu-od n̄ga nacakita, magtutuman sa pulong;

³ guipaca-ayo co usab n̄ga sa ubus co na masusi sa ualay saylo ang tanang m̄ga butang cutub sa ilang guiguicanan, ang pagsulat canimo, tacus uyamut n̄ga Teófilo;

⁴ aron mo ma-ila unta sa hingpit ang camatuoran sa n̄ga pagca-agui n̄ga sa tungud ni-ana guitudlo-an icaio.

Ang pagcatao ni Juan guicasuguid.

⁵ Cani-adto sa m̄ga adlao ni Herodes, hari sa Judea, may usa ca pari n̄ga guingnanlan Zacarias sa cabtang ni Abias; ug ang asaua niya sa m̄ga ca-anacan n̄ga babae ni Aarón, ug ang iyang n̄galan si Elizabet.

⁶ Silang duha lonlon m̄ga matarung sa atubanḡan ni Bathala ualay icasauy canila sa tanang m̄ga sugo ug guimbutan sa Guino-o.

⁷ Ug sila ualay anac, cay si Elizabet naga-apuli, ug lonlon n̄ga tigulang silang duha.

⁸ Nahatabo n̄ga, sa diha pa n̄ga siya nagatuman sa magcapari sa atubanḡan ni Bathala sa cabtang niya,

⁹ alagad sa nabatasan mao siya ang hingtungdan sa palad sa pagsunog sa incienso sa pagsulod sa Simbahan.

¹⁰ Ug ang tibo-oc nga cadaghanan didto mau sa gauas nga nag-ampo sa oras sa pag-incienso.

¹¹ Ug ang usa ca ángel sa Guino-o mitungba caniya, nga nagbarug dapit sa to-o sa altar nga gui-inciensohan.

¹² Ug sa pagca-alinggat ni Zacarías nahacugang ug ang cahadloc mituroc caniya.

¹³ Apan ang ángel namulong caniya: Ayao cahadloc, Zacarías; cay ang imong pag-ampo guidongog na man, ug ang imong asaua nga si Elizabet maga-anac sa usa ca batang lake, ug pagataugon mo sa ngalan Juan.

¹⁴ Ug icao maca-agum sa himaya ug calipay, ug daghan ang mahinanogop sa iyang pagcatao;

¹⁵ cay mahimo siyang dacu sa atubangan sa Guino-o; ug dili maga-inom sa bino bisan unsang macahubog; ug mapuno siya sa Espiritu Santo, cutub pa sa tian sa iyang inahan;

¹⁶ ug ang daghang mga anac sa Israel mahimo niya sa pagpabalic sa Guino-ong Bathala nila.

¹⁷ Ug siya maglalat sa atubangan sa iyang naong, diha sa espiritu ug gahum ni Elías, aron ang casingcasing sa mga amahan bumalic sa ilang mga anac, ug ang mga masukihon aron maglalat sa cabu-ot sa mga matarung, sa ingon ni-ini mahicay niya ang usa ca longsod nga andam sa Guino-o.

¹⁸ Ug namulong si Zacarías sa ángel: ¿Asa co man ma-ila kini? cay aco tigulang na, ug ang acong asaua tigulang na usab.

¹⁹ Ug sa nagtubag ang ángel namulong caniya: Aco man si Gabriel, nga nagatambong sa atubangan ni Bathala; ug guipa-anhi aco aron sa pakigsulti canimo, ug sa paghatag ning mga bag-ong balita,

²⁰ ug dinhi caron ma-amang ca ug dili ca na macasulti hangtud sa adlao nga kini mahimo na; cay uala ca man tomo-o sa acong mga pulong, nga matuman sa ilang panahon.

²¹ Ug ang longsod nagahulat cang Zacarías; ug nanghitingala sila sa iyang cadugay sa sulod sa Simbahan.

22 Apan sa paggula niya dili na siya macasulti canila; busa nacsabut sila nga siya guicunsaran di-ay didto sa Simbahan, cay siya nagapopanudlo canila, ug nahimo nga amang na.

23 Ug nahatabo nga sa pagcatuman na sa mga adlao sa iyang catungdanan, mipa-uli sa iyang balay.

24 Ug sa tapus ni-adtong mga adlao, nanamcon ang iyang asaua nga si Elizabet, ug natago sa lima ca bulan, namulong:

25 Ingon ni-ini guihimo sa Guino-o sa mga adlao sa pagtagad canaco, aron macuha ang acong caulauan diha sa mga tao.

Ang pagcatao ni Jesús guicasuguid.

26 Ug sa ica-unom ca bulan ang ángel si Gabriel guipa-ado ni Bathala sa usa ca ciudad sa Galilea nga guinganlan Nazaret,

27 sa usa ca ulay nga namifio sa usa ca lake nga guinganlan si José, sa caliuatan ni David, ug ang ngalan sa ulay mao si María.

28 Ug sa nagsulod didto sa hingmutanghan niya, namulong: Pagbantayan ca ni Bathala, hata-as nga palaran; ang Guino-o ana-a canimo; bulahan ca labi sa mga babaeng tanan.

29 Apan siya nalibug ca-ayo ni-ining pulonga, ug nagahunahuna siya sa iyang caugalingon nga unsa kining pa-aguiha sa catahuran.

30 Ug uña mipulong caniya ang ángel: Dili ca arang mahadloc, María, cay nacahimu-ot ca sa atubangan ni Bathala.

31 Ug ani-a caron igapanamcon mo, ug magpacatao canimo ang usa ca batang lake, nga pagabutangan mo sa ngalang JESÚS.

32 Ug siya mahimong bantugan ug paganganlan Anac sa Hata-as uyamut; ug ang Guino-ong Bathala magahatag da caniya sa guinhari-an ni David nga iyang amahan;

33 Ug magahari sa canonay sa banay ni Jacob; ug ang iyang guinhari-an ualay catapusan.

34 Uña si María mi-ingon: ¿ Unsa-on sa paghimo ni-ini sanglit uala aco maca-ila sa lake?

35 Ug ang ángel sa pagtubag mi-ingon: Ang Espfritu Santo mo-anha canimo ug sa gabum sa Hata-as uyamut pasilonġan icao; sa tungud usab ni-ini ang binuhat nġa santos nġa magpacatao pagangalang Anac ni Bathala.

36 Ug ani-a caron nġa ang imong caubanan nanamcon usab sa usa ca anac nġa lake sa iyang pagcatigulang; ug caron mao ang ica-unom ca bulan diha caniya nġa guitauag siyang apuli.

37 Cay cang Bathala ualay ma-usang butang nġa dili niya mahimo.

38 Ug mi-ingon si María: Ani-a ang olipon sa Guino-o; matuman canaco sumala sa imong guipamulong. Ug ang ángel mitalicud caniya.

Si María nagaduaon cang Elizabet.

39 Ug sa pagtindog ni María ni-adtong mġa adlauh, napa-dulong sa hinanali ngadto sa cabungturan, sa usa ca ciudad sa Judá,

40 ug sa pagsulod sa balay ni Zacarías, mihatag sa catahuran cang Elizabet.

41 Ug mao nġa sa pagdongog ni Elizabet sa catahuran ni María miguimoc ang bata sa iyang tian; ug si Elizabet napuno sa Espíritu Santo,

42 ug nagtuao sa dacung tingog, mi-ingon: ¡ Bulahan ca sa mġa babaeng tanan, ug bulahan ang bungā sa imong tian!

43 ¿ Ug unsa ang adi-a canaco, aron aco pagduaon sa inahan sa Guino-o?

44 Nan ani-a caron nġa igo nġa midangat sa acong mġa dalonggan ang tingog sa imong catahuran, ang bata nagahilput sa calipay diri sa acong tian.

45 Ug bulahan ang babae nġa mito-o; cay matuman ang mġa butang nġa guipamulong caniya guican sa Guino-o.

Awit ni Maria.

- 46 Ug si María mi-ingon:
Mingdacu ang acong calag sa Guino-o;
- 47 ug ang acong hunahuna nagmalipayon cang Bathala
nga acong Manlulus;
- 48 tungud cay milingi nga maloloy-on sa pagca-ubus sa
iyang olipon;
nan ani-a nga cutub caron pagataugon aco nga bulahan
sa tanang mga caliuatan.
- 49 Cay nagabuhat canaco sa dagcung mga butang ang
Macagagahum;
ug mahal ang iyang ngalan.
- 50 Ug ang iyang calo-oy mao sa caliuat ug sa caliuatan
ibabao sa mga mahadlocon caniya.
- 51 Sa iyang bucton nagabuhat sa mga catingalahan;
nagabungcag sa mga palabilabihon sa hunahuna sa
iyang casingcasing.
- 52 Nagahingilin sa mga macagagahum sa ilang mga
lingcoranan ug nagatuybo sa mga ubus.
- 53 Sa mga gutom naghopong sa mga bahandi, ug sa mga
dato nagpahatud nonot sa camot nga ualay sulod.
- 54 Mitabang sa Israel nga iyang olipon,
sa nagtima-an sa calo-oy nga sina-ad,
- 55 (ingon sa iyang guisulti sa acong mga amahan)
cang Abraham ug sa iyang binhi ngadto sa guihapon.
- 56 Ug si María nahabilin cuyog caniya may tolo ca bulan
ug sa pagcahuman mipa-uli sa iyang balay.

Pagcatao ni Juan ang Mamomunag.

- 57 Cang Elizabet cay natuman na caniya ang panahon sa
pag-anac; ug busa nag-anac sa usa ca lake.
- 58 Ug ang iyang mga silingan ug caubanan nacabati nga si
Bathala nagapadacu caniya sa iyang calo-oy; ug nangalipay
sila uban caniya.

59 Ug nahatabo nga sa icaualo ca adlao may nangadto aron sa pagtuli sa bata ; ug guingnanlan nila sumala sa ngalan sa iyang amahan, si Zacarias.

60 Apan sa pagtubag sa iyang inahan mi-ingon : Dili, cong dili pagataugon si Juan.

61 Ug mi-ingon sila caniya : Sa imong mga caubanan ualay gitaug ning ngalana.

62 Ug guiseñasan nila ang iyang amahan guipangutana. cong unsa ang bu-ot ni-anang ingalan.

63 Ug sa nangayo sa papan nga diutay, misulat, sa pag-ingon : Si Juan ang imong ngalan. Ug ang tanan nanghitingala.

64 Ug dihaduha nabucas ang iyang ba-ba, ug binuhi-an ang iyang dila, misulti nga nagpasalamat cang Bathala.

65 Ug nahatungha ang cahadloc sa tanang nagpuyo sa libut nila ; ug sa tibo-oc nga cabukiran sa Judea, guinasultihan kining tanang mga butanga.

66 Ug ang tanan nga nagdonog nagtipig ni-ana sa iyang casingcasing nga nag-ingon : ¿Nga unsa caha kining bata-a ? Ug ang camot sa Guino-o diha caniya.

Auit ni Zacarias.

67 Ug si Zacarias nga iyang amahan napuno sa Espiritu Santo, ug nagtag-an sa pag-ingon :

68 Pagdayegon ang Guino-ong Bathala sa Israel ;
cay miduao sa iyang longsod ug nagabuhat sa iyang pagtubus ;

69 ug guibanon niya aron canato usa ca sungay sa caluasan,
sa balay sa iyang olipong si David—

70 (ingon sa guisulti niya guican sa ba-ba sa mga santos nga manalagna gayud cutub pa sa sinugdan,)

71 caluasan sa gahum sa atong mga ca-auay,
ug sa camot sa tanang nagdumot canato ;

72 nagagamit sa iyang calo-oy sa atong mga amahan,
ug nagabaton sa paghinumdum sa iyang sa-ad ;

73 sa iyang panumpa nga guipanumpa cang Abraham nga atong amahan ;

- 74 nga siya magahatag canato,
cay luas na kita sa camot sa atong mga ca-auay,
macag-alagad kita caniya sa ualay cabadloc,
- 75 diha sa pagcasantos ug sa pagcatarung, sa atubangan
niya, tanan tang mga adlao.
- 76 Ug icao, bata, paganganlan ca nga manalagna sa Hata-as
uyamut,
cay magalacat ca sa atubangan sa naong sa Guino-o,
aron mo andamon ang iyang mga dalan ;
- 77 naghatag sa casayoran sa caluasan sa iyang longsod,
diha sa pagpapas sa ilang mga sala ;
- 78 tungud sa calo-oy sa atong Bathala,
nga dinha magaduao da canato ang adlao nga
mingsubang nana-ug sa cahitas-an,
- 79 aron sa paghatag sa cahayag sa nanaglingcod sa
cangitngitan ug sa landong sa camatayon ;
aron itoltol ta ang atong mga ti-il sa dalan sa
calinauan.

80 Ug ang bata nagatubo, ug nagaca-anam sa calig-on sa
hunahuna ; ug didto siya sa mga camingauan hangtud sa
adlao sa iyang pagpadayag sa Israel.

Pagcatao ni Jesucristo.

2 UG nahatabo ni-adtong mga adlao nga migula usa ca
sugo guican cang Cesar Augusto, nga itanda ang tibo-oc
nga calibutan nga may nagpuyo.

² Kining pagtanda naha-una guibuhat sa si Cirineo pay
governador sa Siria ;

³ ug aron sa pagpatanda, ang tanan nangadto, ang
tagsatagsa sa iyang caugalingong ciudad.

⁴ Nan si José mitungas guican sa Galilea, sa ciudad sa
Nazaret, padulong sa Judea, sa ciudad ni David, nga
guinganlan Betlehem (cay sa balay ug caliat man siya ni
David,)

⁵ aron sa pagpatanda cuyog cang Maria nga namiño caniya ;
kini siya mabdus.

28 siya usab midauat diha sa iyang m̄ga bucton, ug nagadayeg cang Bathala, namulong:

29 Caron papanamilita ang imong olipon, Guino-o, sumala sa imong pulong, sa pagda-et,

30 cay nacakita na ang acong m̄ga mata, sa imong caluasan,

31 n̄ga imong gui-andaman sa atubanḡan sa tanang m̄ga longsod;

32 sa suga n̄ga mao, aron tug-anan ni-ana ang m̄ga guinhari-an, ug ang himaya sa imong longsod n̄ga Israel.

33 Ug ang iyang amahan ug inahan nanghitinḡala sa m̄ga butang guhisgutan caniya.

34 Ug si Simeón nagdayeg canila; ug cang María n̄ga iyang inahan mi-ingon: Ani-a caron, n̄ga kining bata maoy ingon sa batóng guibutang aron sa pagcapucan ug pagbangon sa cadaghanan sa Israel; ug aron dat-olanan sa pagcasupac;

35 (ang calag mo usab pagalapsan sa usa ca espada), aron makita ang hunahuna sa daghan m̄ga casingcasing.

36 Ug diha usab ing usa ca babaeng manalagna, guinḡanlan si Ana, anac ni Fanuel sa cabanayan ni Aser; tigulang na ca-ayo ug nacapuyo n̄ga may bana sa pito ca tu-ig cutub pa sa iyang pagca-ulay;

37 ug balo na sa may caualo-an ug upat ca tu-ig ang kinabuhi, ug siya uala bumulag sa simbahan, naga-alagad sa Guino-o, adlao ug gabi-i, sa m̄ga pu-asa ug pag-ampo.

38 Ug kini siya, napakita ni-adtong orasa, nagpasalamat cang Bathala, ug guisultihan niya bahin ni-adtong bata ang tanang naghulat sa catubsanan sa Jerusalem.

39 Ug cay tuman na man ang tanan, sumala sa bala-od sa Guino-o, namalic sila sa Galilea, sa maong ciudad nila sa Nazaret.

40 Ug ang bata nagatubo, ug anam calig-on sa esp̄ritu, nagacapuno sa ca-alam: ug ang paghimu-ot ni Bathala didto caniya.

Ang bata n̄ga si Jesús sa taliwala sa m̄ga makina-admanon.

41 Ug mag-adtoan tu-igtu-ig ang iyang m̄ga guinicanan nḡadto sa Jerusalem, sa fiesta sa pascua.

42 Ug sa may napulo na ug duha siya ca tu-ig, nanungas sila sumala sa cabatasanan sa fiesta sa pascua.

43 Ug sa pagcatuman na sa mga adlao, sa pagpama-uli nila, ang batang si Jesús nahabilin sa Jerusalem, uala lamang hibalo-i sa iyang mga guinicanan.

44 Cay guihunahuna man nga didto siya sa mga cuyog, nanlacao sila tibo-oc nga adlao; ug guinapangita nila sa mga caubanan ug ca-ila.

45 Ug cay uala man nila hipalgui, namalic sila sa Jerusalem, sa pagpangita caniya.

46 Ug nahatabo, tapus ang tolo ca adlao guipalgan nila siya sa sulod sa Simbahan, nagalingcod taliuala sa mga makina-admanon namati ug nangutana canila.

47 Ug ang tanang nagdongog caniya nanghibulong sa iyang salabutan, ug sa iyang mga tubag.

48 Ug sa pagkita nila caniya, nahatingala sila ug mi-ingon ang iyang inahan: Anac co; ¿nganong nahimo mo canamo ang ingon? Ani-a caron nga ang imong amahan ug aco nangita canimo nga masukub-on.

49 Ug diha guipamulongan sila: ¿Nganong nangita camo canaco? ¿Uala niño hibalo-i nga kinahanglan magabuhat aco sa mga butang sa acong Amahan?

50 Apan sila uala managpacasabut sa guipamulong.

51 Ug sa paglugsong uban canila, mi-adto siya sa Nazaret; ug binantayan na nila: ug ang iyang inahan nagatipig ning tanang mga gui-ingon niya diha sa iyang casingcasing.

52 Ug si Jesús naga-usuag sa kina-adman ug sa guitas-on, ug sa cahimu-ot ni Bathala ug sa mga cataohan.

Uali ni Juan ang Mamomunag.

3 SA icapulo ug lima ca tu-ig sa paghari ni Tiberio César, maoy pono-an sa Judea si Poncio Pilatos, ug si Herodes, tetrarca sa Galilea, ug ang iyang igso-ong si Felipe tetrarca sa Iturea ug sa banua sa Traconite ug si Lisaneas, tetrarca sa Abilinia;

² ug ubus sa hata-as-guimpari-an ni Annás ug Caifás, guipabayag ni Bathala cang Juan anac ni Zacarías, sa camingáuan,

³ ug siya ming-adto sa tibo-oc nga banua libut sa Jordán, nag-uali sa buñag sa paghinulsul, aron pag-uala sa mga sala;

⁴ ingon sa nahasulat sa basahon sa mga pulong ni Isafas nga manalagna:

Tingog sa usa ca tao nga nagtuo sa camingáuan:

Hicaya niño ang dalan sa Guino-o,

tul-ira niño ang iyang mga agui-anan.

⁵ Ang tanang ualog mangapuno,
ug tanang bukid ug bolobungtod mo-us-us;
ug ang balico mahimong dalang matul-id,
ug ang mga agui-anang gansalgansalon mamahinlo;

⁶ ug tanang lauas macakita sa caluasan ni Bathala.

⁷ Ug nag-ingon siya sa mga daghanan nga nanggula sa pagpabuñag caniya: Caliuatan sa mga halas; ¿kinsa ang nagtudlo caniño sa paglicay sa caligutgut nga una-abut?

⁸ Paghatag camo sa mga bungang caugalingon sa paghinulsul; ug dili camo magsugod sa pag-ingon sa sulod da gayud diha caniño: Cang Abraham duna kitay amahan; busa, mamulong aco caniño, nga mahimo ni Bathala, bisan ni-ining mga bato, pagpabangon sa mga anac cang Abraham.

⁹ Ug caroncaron ang uasay ana-a guibutang sa gamut sa mga cahoy; cay ang tanang cahoy nga dili magahatag sa ma-ayong bunga, pagaputlon ug isugba sa calayo.

¹⁰ Ug ang mga cadaghanan nangutana caniya: ¿Nan, unsa may among buhaton?

¹¹ Ug sa pagtubag mi-ingon canila: Sa may duha ca sapat pagabahinan niya sa usa ang uala; ug sa may maca-on pagabuhaton usab ang ingon.

¹² Ug nangadto usab ang mga publicanos aron sila cabuñagan; ug mi-ingon caniya: Magtoto-on, ¿unsa man ang buhaton namo?

13 Ug mi-ingon siya canila : Dili camo mangayo labang sa guisugo caniño.

14 Nangutana usab caniya ang mga sundalo, sa pag-ingon : Ug cami, ¿unsa man ang among buhaton? Ug mi-ingon siya canila : Dili camo manlugus bisan cansa, dili camo manlimbong bisan cansa sa bacac ; ug magmalipayon camo sa ifiong mga suhol.

15 Igo nga ang longsod nagpaminao ug sa nag-isipisip ang tanan sa ilang mga casingcasing nahatungud cang Juan nga tingali siya mao si Cristo,

16 si Juan mitubag canilang tanan sa pag-ingon : Aco sa pagcamatu-od magabuñag caniño sa tubig ; apan mo-anhi cadtong labing macagagahum canaco nga caniya dili gani aco tacus maghubad sa tagcus sa iyang sapin ; siya magabuñag caniño uban ang Espiritu Santo ug calayo ;

17 nga ang iyang igtatahop ana-a sa iyang camot aron sa hingpit nga paghinlo sa iyang panu-ig ug sa paghipus sa trigo sa camalig niya ; apan magasunog sa ohot didto sa calayong dili arang mapalong.

18 Ug uban pang daghan tambag nag-uali sa ma-ayong balita sa longsod.

19 Apan si Herodes ang tetrarca, cay guibadlong niya tungud cang Herodias asaua sa iyang igso-on, ug sa tanang mangil-ad nga nabuhat ni Herodes,

20 ug nagadugang usab sa tanang uban cangil-ad diha sa guisulod niya si Juan sa bilanggo-an.

Ang pagbuñag cang Jesús.

21 Ug nahatabo nga human buñagui ang bug-os nga longsod ug sa hibunagan na usab si Jesús ug sa nangamuyo kini siya, nabucas ang langit ;

22 ug nana-oc caniya ang Espiritu Santo sa daguay nga lauason sahi sa salampati ; ug may usa ca tingog, guican sa langit, nga nag-ingon : Icao ang acong anac nga hinigugma, diha canimo nacaplagn co ang acong hinangop.

Mga catigulanghan ni Jesús.

²³ Ug si Jesús gayud may catlo-an na ca tu-ig sa pagsugod sa pag-uali, anac man siya (ingon sa gutoho-an) ni José nga anac ni Eli,

²⁴ anac ni Matat, anac ni Leví, anac ni Melquí, anac ni Jané, anac ni José,

²⁵ anac ni Matatías, anac ni Amós, anac ni Nahum, anac ni Eslí, anac ni Nagé,

²⁶ anac ni Maat, anac ni Matatías, anac ni Simeí, anac ni José, anac ni Judá,

²⁷ anac ni Juana, anac ni Resa, anac ni Zorobabel, anac ni Sealtiel, anac ni Neri,

²⁸ anac ni Melquí, anac ni Adí, anac ni Cosam, anac ni Elmodam, anac ni Er,

²⁹ anac ni Jesús, anac ni Eliezer, anac ni Jorim, anac ni Matat, anac ni Leví,

³⁰ anac ni Simeón, anac ni Judá, anac ni José, anac ni Jonán, anac ni Eliaquim,

³¹ anac ni Melca, anac ni Mena, anac ni Matata, anac ni Natán, anac ni David,

³² anac ni Isai, anac ni Obed, anac ni Booz, anac ni Salmón, anac ni Naasón,

³³ anac ni Aminadab, anac ni Aram, anac ni Esrom, anac ni Farés, anac ni Judá,

³⁴ anac ni Jacob, anac ni Isaac, anac ni Abraham, anac ni Tare, anac ni Nacor,

³⁵ anac ni Serug, anac ni Ragau, anac ni Peleg, anac ni Heber, anac ni Selah,

³⁶ anac ni Cainán, anac ni Arfaxad, anac ni Sem, anac ni Noé, anac ni Lamec,

³⁷ anac ni Metusalem, anac ni Enoc, anac ni Jared, anac ni Mahalaleel, anac ni Cainán,

³⁸ anac ni Enós, anac ni Set, anac ni Adam, anac ni Bathala.

Ang pagpanulay.

4 Ug si Jesús hupong sa Espíritu Santo napa-uli guican sa Jordán, ug guihatud sa Espíritu nğadto sa camingauan;

² guipanulay man siya cap-atan ca adlao sa Yaua. Ug uala siya coma-on ni-adtong mğa adlao; apan sa pagcatapus, gui-abut siya sa gutom.

³ Ug ang Yaua mi-inğon caniya: Cong anac icao ni Bathala, ingna kining bato nğa magama siyang tinapay.

⁴ Ug si Jesús mitubag caniya: Nahasulat: Dili cay sa tinapay da mabuhi ang tao, cong dili sa bug-os nğa pulong ni Bathala.

⁵ Sa guipatumğas siya sa Yaua sa usa ca bukid nğa hata-as, guipakita-an siya sa nğa guinhari-an sa calibutang gupuy-an, sa usa ca pagpiloc sa panahon.

⁶ Ug gui-inğon siya sa Yaua: Canimo ihatag co kining bug-os nğa cagamhanan, ug ang himaya ning mğa guinhari-an; cay canaco guihatag, ug cadtong acong but-on maoy acong taga-an:

⁷ busa, cong icao magsimba sa acong atubanğan ang tanan ma-imo.

⁸ Ug sa nagtubag si Jesús mi-inğon: Nahasulat: Sa Guino-o mong Bathala icao magsimba ug siya dang usara ang imong silbihan;

⁹ Uña guihatud sa Jerusalem ug guitongtong siya sa balisbisan sa Simbahan ug guipamulongan: Cong anac icao ni Bathala umambac ca dinhi nğadto sa ubus;

¹⁰ cay nahasulat:

Sa iyang mğa ángeles igatugyan niya nahatumğud caniya, nğa pagbantayan icao,

¹¹ ug ibabao sa mğa palad sa ilang mğa camot pagadad-on ca,

aron dili ca mapangdol sa bato.

¹² Ug sa pagtubag, mi-inğon si Jesús caniya: Gui-inğon: Dili ca manulay sa Guino-o mong Bathala.

¹³ Ug tapus sa tanang pa-agui sa pagpanulay, ang Yaua mibia una caniya.

Si Jesús guipapahaua sa Nazaret.

14 Ug si Jesús mibalic sa gahum sa Espiritu n̄gado sa Galilea; migula ang iyang bantug ni-adtong tibo-oc n̄ga yuta-a maglibut.

15 Ug nagatudlo sa m̄ga sinagoga nila, guisa-ulog man siya sa tanan.

16 Ug mi-adto sa Nazaret, didto sa iyang guitubu-an; ug misulod, sumala sa iyang nabatasan, sa adlaong sabado, sa sinagoga, ug mitindog sa pagbasa:

17 ug guihatag caniya ang basahon sa manalagna n̄ga si Isaías; ug sa guibuclad ang basahon, hipalgan niya ang himutangān sa guisulat:

18 Ang Espiritu sa Guino-o adi-a canaco;

cay guidihog aco aron sa pagsangyao sa m̄ga ma-ayong balita sa m̄ga cabus;

guipa-anhi aco aron sa pagmantala sa catubsanan sa m̄ga bihag,

ug sa m̄ga buta, sa pagpabalic sa cahayag;

aron sa cagauasan sa m̄ga guipi-utan;

19 aron sa pagmantala sa tu-ig sa ma-ayong cabubut-on sa Guino-o.

20 Ug sa guilucot ang basahon guihatag niya sa magtutuman, ug milingcod. Ug ang m̄ga mata sa tanang didto sa sinagoga guitotoc caniya.

21 Ug nagsugod sa pag-ingon canila: Caron natuman na kining Sulat sa iñong m̄ga dalonggan.

22 Ug ang tanan nagahatag caniya sa camatuoran; ug nanghitingala sila sa m̄ga pulong sa calo-oy n̄ga nanggula sa iyang ba-ba: ug sila mi-ingon: ¿Dili ba kini mao man ang anac ni José?

23 Ug siya mi-ingon canila: Sa ualay duhaduha mo-ingon camo canaco ning samputanan: Mananambal, magtambal ca sa imong caugalingon, ang tanan n̄ga among nadongog n̄ga imong guibuhat sa Capernaum, buhata usab dinhi sa mao mong yutang nataohan.

24 Ug siya mi-ingon canila: Sa pagcamatu-od mo-ingon aco caníño, nḡa ualay manalagna nḡa nahagauas sa mao niyang yutang natachan.

25 Sa pagcamatu-od mo-ingon aco caníño, nḡa daghang mḡa babaeng balo sa Israel, sa mḡa adlao ni Elías, sa guitacpan pa ang langit sulod sa tolo ca tu-ig ug unom ca bulan, sa pagca-agui nḡa may dacung gutom sa tibo-oc nḡa yuta;

26 ug uala bisan cansa canila ipa-adto si Elías, cong dili sa Sarepta da, sa yuta sa Sidón, sa usa ca babaeng balo.

27 Daghan usab ang nḡa sanlahon sa Israel cani-adto sa panahon sa manalagna nḡa si Eliseo; ug ualay ma-usa canila ing na-ayo cong dili si Naamán da ang taga Siria.

28 Ug nangapuno sa caligutgut ang tanan nḡa didto sa sinagoga, sa pagdonḡog ning mḡa butanḡa.

29 Ug sa nanindog sila, gui-abug siya nḡadto sa gauas sa ciudad, ug guidala hangtud sa tumoy sa bukid nḡa hingmutanḡan sa iyang ciudad, aron sa pagtucmod caniya.

30 Apan siya, sa nag-agui sa taliuala nila, milacao.

Ang pagca-ayo sa hingyaua-an nḡa taga Capernaum.

31 Ug milugsong sa Capernaum, ciudad sa Galilea, ug nagatudlo canila susabado.

32 Ug nanghitingála sila sa iyang mḡa guitudlo; cay ang iyang pulong gamhanan man.

33 Ug diha sa sinagoga ing usa ca tao nḡa may espíritu sa usa ca yaua nḡa mahugao; ug nagatuao sa dacung tingog:

34 ¡ Pasagdi cami! ¿ unsay labut namo canimo, Jesús Nazareno? ¿ Mi-anhi ca sa pagbungcag canamo? Naca-ila aco canimo, ug hibalo-an co kinsa icao; ang Santos ni Bathala.

35 Ug si Jesús nagabadlong caniya, mi-ingon: Humilom ca, ug gumula diha caniya. Ug sa guipucyang na niya ang yana sa atubanḡan nila, migula, nḡa uala macada-ut caniya.

36 Ug ang paghitingála nanag-ya canilang tanan, ug nagsulti ang usa ug usa, mi-ingon: ¿ Unsang pulonḡa kini? cay inubanan sa pagbu-ot ug gahum mosugo man lamang sa mḡa espíritu mahugao, ug manggula sila.

³⁷ Ug nasangyao ang iyang bantug sa bisan di-in ni-adtong banuaha.

Ang pagca-ayo sa uganġan ni Simón.

³⁸ Ug sa mitindog siya sa sinagoga, misulod sa balay ni Simón; ug ang uganġan ni Simón nagahigda sa banig sa hilabihan nġa hilanat; ug guihangyo siya tungud ni-adtong babaehana.

³⁹ Ug sa nagpahamutang siya do-ol sa babae, guibadlong niya ang hilanat; ug guibia-an niya; ug ang babae, sa mitindog guilayon, naga-alima canila.

⁴⁰ Labut pa sa pagcasalop sa adlao ang tanan nġa may mġa masakiton sa nagcalainlaing ' sakit, isigdala nġadto caniya; ug siya sa nagbutang lamang sa iyang mġa camot sa tagsatagsa ca masakiton, na-ayo niya sila.

⁴¹ Ang mġa yaua usab isigpanggula diha sa daghan, nanagtiabao ug mi-inġon: Icao man ang Anac ni Bathala. Apan siya sa nagcasaba canila, uala tumugot sa pagsulti; cay nasayud sila nġa siya mao si Cristo.

⁴² Ug cong adlao man, si Jesús nagagula nġadto sa usa ca banua nġa caminġauan; ug ang nġa tao, nagapangita caniya, mi-adto ug bu-ot siya hauran, aron dili mahabulag canila.

⁴³ Apan siya mi-inġon canila: Kinahanglan nġa sa uban sa mġa ciudad mag-uali usab aco sa guinhari-an ni Bathala; cay mao kini ang guipa-anhi canaco.

⁴⁴ Ug nagauali man siya sa mġa sinagoga sa Galilea.

*Ang panagat nġa catinġalahan.—Ang mġa unang
guinton-an.*

5 UG nahatabo nġa sa usa ca adlao ni-ana, sa nagdudut caniya ang tapuc sa mġa tao, aron sa pagpamati sa pulong ni Bathala, siya, nagabarog do-ol sa lanao sa Genezaret;

² ug nakita niya duha ca sacayan nġa didto sa daplin sa

lanao; apan ang mga mananagat nanggula sa sacayan, ug nagauasuas sa ilang mga pucot.

³ Ug misacay siya sa usa sa mga sacayan, nga inao ang cang Simón, ug nagahangyo siya nga papalauran sa madyot; ug sa naglingcod siya, nagatudlo sa mga tao sucad sa sacayan.

⁴ Ug sa mihunong na sa pagsulti, mi-ingon cang Simón: Ipa-atubang mo sa halaom, ug itactac ang inong mga panagat.

⁵ Ug si Simón sa pagtubag caniya, mi-ingon: Magtoto-on, tibo-oc nga gabi-i nagbudlay cami, sa ualay nacuha; apan sa imong pulong itactac co ang mga pucot.

⁶ Ug sa guibuhat kini, nacasacop sila usa ca dacung cadaghanan sa mga isda, nga ang ilang mga pucot nagcaguisi na gani.

⁷ Ug sila mingcamay sa mga cuyog nga didto sa usa ca sacayan, nga domogoc unta sa pagbulig canila. Ug sa midangat kini sila, napuno nila ang duruha ca sacayan nga daonpalunod na gani.

⁸ Busa, si Simón Pedro, sa pagkita ni-ini, miluhod sa mga ti-il ni Jesús namulong: Bulag canaco; cay aco maoy taong macasasala, Guino-o.

⁹ Cay ang paghibulong nanag-iyá caniya, ug sa tanang iyang mga cuyog, tungud sa isda nga ilang nacuha;

¹⁰ ug ingon man cang Santiago ug cang Juan, mga anac ni Zebedeo, nga ca-uban ni Simón. Ug si Jesús mi-ingon cang Simón: Ayao cahadloc; cutub caron maghopot ca sa pagpanagat sa mga tao.

¹¹ Ug sa guidala nila ang ilang mga sacayan ngadto sa yuta, guibia-an nila ang tanan, minonot caniya.

Pagtambal sa usa ca sanlahon.

¹² Ug nahatabo nga, sa didto siya sa usa sa mga ciudad, ani-a kini, mipakita caniya usa ca tao puno sa saula; nga, sa pagkita cang Jesús, mihapa ug naga-ampo caniya, sa pag-ingon: Guino-o, cong bu-ot mo, mama-ayo aco.

¹³ Ug sa nagtuy-od sa camot si Jesús, mihicap caniya,

nag-ingon : Bu-ot aco : mama-ayo ca, Ug uña migula caniya ang sanla.

14 Ug misugo caniya n̄ga dili siya magsulti bisan cang cansa ; cong dili umadto ca, mi-ingon caniya, pakita icao sa pari, ug maghalad ca tungud sa imong pagca-ayo sumala sa guisugo ni Moisés, aron hibalo-an nila.

15 Apan hilabihang pagsabuag sa don̄gog niya : ug natigum m̄ga dagcong cadaghanan aron sa pagpamati, ug mama-ayo sa ilang m̄ga sakit.

16 Ug siya magagula n̄gadto sa m̄ga caminḡauan, ug mangadye.

Pagca-ayo sa usa ca bacol.

17 Ug nahatabo sa usa ni-adtong m̄ga adlao, n̄ga siya nagatudlo, ug didto may nanagpanlingcod n̄ga m̄ga fariseos ug m̄ga doctores sa bala-od, n̄ga nangadto sa tanang m̄ga banua sa Galilea, ug sa Judea, sa Jerusalem ; ug ang gahum sa Guino-o didto man caniya aron sa pag-ayo sa m̄ga masakit.

18 Ug ani-a kini may pila ca tao n̄ga nagdala sa usa ca bacol binutang sa usa ca higda-an ; ug nangita sila cong asa nila isulod ug ibutang sa iyang atubanḡan.

19 Ug cay uala man sila macapalag cong asa ipasulod, tungud sa cadaghan sa tao, misaca sila sa ibabao ug sucad sa atop guitonton nila nonot sa yayungan sa kinataliuad-au nila, sa atubanḡan ni Jesús.

20 Ug sa pagkita ni-ini sa pagto-o nila, mi-ingon : Tao, ang imong m̄ga sala guipasaylo na canimo.

21 Ug misugod sa pagtolotimbang ang m̄ga escribas ug fariseos, mi-ingon : ¿ Kinsa kining nanampalas ? ¿ Kinsa ang macahimo sa pagpasaylo sa m̄ga sala cong dili si Bathala da gayud ?

22 Apan si Jesús, n̄ga naca-ila sa m̄ga hunahuna nila, nagtubag canila mi-ingon : ¿ N̄ganong nagtolotimbang camo sa iñong m̄ga casingcasing ?

23 ¿ Ha-in ang labing masayon, sa pag-ingon : Ang imong m̄ga sala guipasaylo na canimo, ó sa pag-ingon : Tomindog ca, ug lomacat ?

24 Aron camo masayud, nan, ang Anac sa tao may gahum sa yuta sa pagpasaylo sa m̄ga sala (nag-ingon siya sa bacol): Canimo nag-ingon aco: Buman̄gon ca, ug dad-on mo ang imong higda-anan lomacat ca n̄gado sa imong balay.

25 Ug dihadiha, sa miban̄gon siya sa atuban̄gan nila, ug dala niya cadtong guipahigda-an caniya, mipa-uli siya n̄gado sa iyang balay, nagdayeg cang Bathala.

26 Ug ang paghibulong nacacugang canilang tanan, ug midayeg sila cang Bathala, ug napuno sila sa cahadloc, mi-ingon: Nacakita cami m̄ga catingalahan carong adlauh.

Vocación ni Leví.

27 Ug tapus ning m̄ga butang migula, ug nacakita sa usa ca publicano guingnanlan si Leví, nagalingcod sa bainco sa m̄ga tributos, ug mi-ingon caniya: Sumonod ca canaco.

28 Ug sa guibia-an ang tauan, mitindog ug misunod caniya.

29 Ug mihimo si Leví usa ca dacung combirá sa iyang balay; ug didto may dacung catilingban sa m̄ga publicanos ug uban pa n̄ga milingcod sa lamisa uban canila.

30 Apan ang m̄ga fariseos ug m̄ga escribas nila, milibacsa m̄ga tinon-an, sa pag-ingon: ¿N̄ganong nanḡa-on ug nanḡinom camo uban sa m̄ga publicanos ug m̄ga macasasala?

31 Ug sa mitubag si Jesús, mi-ingon canila: Ang m̄ga ma-ayo sa lauas ualay kinahanglan sa m̄ga mananambal, cong dili ang m̄ga masakiton.

32 Ug uala aco umanhi sa pagdapit sa m̄ga matarung sa paghinulsul, cong dili sa m̄ga macasasala.

Sa pagpu-asa.

33 Ug sila mi-ingon caniya: Ang m̄ga tinon-an ni Juan Mamomun̄ag nagpu-asa ca-ayo, ug naghimo sa m̄ga pag-ampo, ug ang sa m̄ga fariseos ingon man usab; apan ang imo nagpan̄ga-on ug nag-inom.

34 Ug si Jesús mi-ingon canila: ¿Mahimo caha niño n̄ga ang m̄ga cuyog sa novia magpu-asa, diha n̄ga ang bana ana-a pa canila?

³⁵ Apan mo-abut ang mga adlao aron ni-ini; ug cong ang bana cuha-on canila, nan magapu-asa sila ni-adtong mga adlaua.

³⁶ Mi-ingon usab canila sa usa ca pananglitanan: Ualay magabutang sa usa ca tapac nga kinuha sa panaptong bag-o ibabao sa panaptong da-an; sa la-in pa-agui magahimo sa pagguisi sa bag-o, ug usab sa da-an uala mahatungud ang tapac nga inucang sa bag-o.

³⁷ Ug ualay magasulod sa binong bag-o sa mga odres nga da-an; sa la-ing pa-agui ang binong bag-o moguisi sa mga odres nga da-an, ug ang maong bino mahayabo, ug ang mga odres manga-usic;

³⁸ Cong dili ang bag-ong bino, sa mga odres nga bag-o adto isulod.

³⁹ Ug ualay bisan kinsa, sa naca-inom na sa binong da-an, magtinguha sa bag-o; cay matud pa: ang da-an mao ang labing ma-ayo.

Si Jesús Guino-o sa Sábado.

6 UG nahatabo nga sa naglatas si Jesús sa mga tanaman, sa icaduhang sábado human sa naha-una sa pascua, ang iyang mga tinon-an nanagpangotlo sa mga uhay, ug nanagpanga-on, liniguis lamang sa ilang mga camot.

² Ug ang uban sa mga fariseos mi-ingon: ¿Nganong guibuhat niño ang dili matarung nga buhaton sa adlaong sábado?

³ Ug sa nagtubag, mi-ingon canila si Jesús: Bisan ni-ini uala camo macabasa, nga guibuhat ni David, sa may gutom, siya ug ang mga diha caniya;

⁴ ¿ngano man misulod siya sa balay ni Bathala, ug sa nagcuha siya sa mga tinapay sa proposición, mica-on, ug mihatag usab sa mga didto uban caniya; mga tinapay nga dili icatugot bisan cang cansa ang pagca-on cong dili sa mga pari da gayud?

⁵ Ug canila mi-ingon siya: Ang Anac sa tao guino-o man sa sábado.

Pagca-ayo sa usa ca tao n̄a may usa ca camot n̄a nakimay.

⁶ Nahatabo sa la-ing sábadó, n̄a misulod siya sa sinagoga ug nagatudlo; ug may usa ca tao didto n̄a nakimayan sa camot n̄a to-o.

⁷ Ug ang m̄ga escribas ug ang m̄ga fariseos sa tago nagpani-id caniya, aron pagkita con ma-ayohon ba niya sa adlaong sábadó, cay tuyo nila ang pagpacacaplag sa arang icapasangil caniya.

⁸ Apan siya naca-ila sa ilang m̄ga hunahuna, ug mi-ingon sa tao n̄a kimay sa camot: Tomindog ca ug pahamutang icao sa among taliuala. Ug siya, sa pagtindog, nagpopaabut.

⁹ Si Jesús uña mi-ingon canila: Caniño mangutana aco usa ca butang: ¿Icatugot ba sa m̄ga sábadó ang pagbuhat sa ma-ayo, ó pagbuhat sa da-utan? ¿Pagluas sa kinabuhi ó pagbungcag ba hino-on nang kinabuhi-a?

¹⁰ Ug sa nagtan-ao siya canilang tanan sa iyang libut, mi-ingon sa tao: Tuy-ura ang imong camot. Mihimo siya ingon ni-ini; ug ang iyang camot guihuli-an tu-od.

¹¹ Ug sila nangapuno sa capical, ug nanagsabut sa kinahanglan unta nila buhaton cang Jesús.

Pagpili sa napulo ug duha.

¹² Ug nahatabo ni-adtong m̄ga adlauh n̄a siya mitungas sa bungtod sa pag-ampo; ug sa tibo-oc n̄a gabi-i mitocao siya sa pag-ampo cang Bathala.

¹³ Ug sa pagca-adlao na, mitauag siya sa iyang m̄ga tinongan, ug mipili canila sa napulo ug duha, n̄a iya usab guihatagan sa n̄galan Apóstoles;

¹⁴ mao kini: Simón, n̄a guingangan usab niya si Pedro, ug si Andrés iyang igso-on, Santiago ug Juan, Felipe ug Bartolomé,

¹⁵ Mateo ug Tomás, Santiago anac ni Alfeo, ug Simón, guingangan ang Celador,

16 ug Judas igso-on ni Santiago, ug Judas Iscariote, ang nahimo mabudhi-on.

17 Ug sa paglugsong uban canila, mihunong siya sa usa ca patag uban ang usa ca guidaghanon sa iyang mġa tinon-an, ug usa ca dacu uyamut nġa cadaghanan sa longsod, guican sa tibo-oc nġa Judea ug Jerusalem ug sa dapit sa utlanan sa Tiro ug sa Sidón; nġa nanagpangadto aron mamati caniya, ug aron mama-ayohon sa ilang mġa sakit,

18 ug ang nġa guisakit sa mġa espíritung mahugao; ug nanġa-ayo sila.

19 Ug ang tanan mġa tao nagsingcamot sa paghicap caniya; cay caniya man maggula ang gahum nġa naca-ayo canilang tanan.

Ang uali sa bukid.

20 Ug siya, sa nagyahat ibabao sa iyang mġa tinon-an, miingon canila: Bulahan camo, ang mġa cabus; cay iño ang guinhari-an ni Bathala.

21 Bulahan camo ang mġa guigutom caron, cay pagabusgon camo. Bulahan camo ang mġa naghilac caron; cay pagalipayon camo.

22 Bulahan man camo cong ang mġa tao magdomot caniño, ug cong nagapahalayo, ug cong magatamay caniño, ug magabayad sa iñong nġalan, tungud cay da-utan, guican sa Anac sa tao.

23 Maglipay camo ni-adtong adlawa, ug panlucso camo sa hinanġop, cay ani-a caron ang balus caniño dacu man sa langit sa maong pagca-agui ang mġa amahan nila naghimo sa mġa manalagna.

24 Apan ala-ut camo ang mġa dato; cay ana-a na caniño ang iñong mġa calipay.

25 Ala-ut caniño nġa busog caron, cay pagagutmon da camo Ala-ut caniño nġa caron nagcataua cay manghayhay ug magahilac da ugaling camo.

26 Ala-ut caniño cong ang tanang mġa tao magadayeg caniño, cay sa maong pagca-agui ang mġa amahan nagahimo sa mġa bacacong manalagna.

27 Apan caniño n̄ga namati, mo-ingon aco: Mahagugma camo sa iñong m̄ga ca-auay, pagbuhat camo sa ma-ayo sa nanagdomot caniño.

28 Panangin camo sa nanagtunglo caniño, ug ig-ampo ang nanagpaca-ulao caniño.

29 Caniya sa nagsamad caniño sa usa ca aping itunol usab ang usa; ug caniya sa nagcuha canimo sa capa, ayao itungina bisan ang túnica.

30 Tibo-oc caniya n̄ga nan̄gayo caniño, hatagui; ug caniya sa nacacuha sa imo, ayao baliki sa pagpan̄gayo.

31 Ug sahi sa bu-ot niño n̄ga pagabuhaton sa m̄ga tao caniño, buhata usab sa maong pagca-agui canila.

32 Cay cong mahagugma camo sa nahagugma caniño, ¿unsa man ang m̄ga gracia n̄ga iñong hibatonan? Cay ang m̄ga macasasala nahagugma, usab sa m̄ga nahagugma canila.

33 Cong magbuhat camo sa ma-ayo sa nagbuhat sa ma-ayo caniño, ¿unsa man ang m̄ga gracia n̄ga iñong hibatonan? Cay bisan ang m̄ga macasasala nagabuhat usab sa in̄gon.

34 Ug cong camo pahulam canila sa dunay guipa-abut mong dauaton, ¿unsa man ang m̄ga gracia n̄ga iñong hibatonan? Bisán ang m̄ga macasasala pahulam sa m̄ga macasasala, aron sa pagbalic pagdauat sa maong guidaghanon.

35 Camo, hinono-a, maghigugma sa iñong m̄ga ca-auay, ug magbuhat sa ma-ayo, ug pahulam camo, sa ualay pagpa-abut ni-ana bisan unsa; ug madacu ang balus caniño, ug mahimo camo m̄ga anac sa Hata-as uyanut; cay siya mapuan̄guron sa m̄ga macalit ug m̄ga man̄gil-ad.

36 Magmaloloy-on camo, in̄gon n̄ga ang iñong Amahan maloloy-on man.

37 Ayao camo paghocom, ug dili camo pagahucman; dili camo magsilot, ug dili camo pagasilotan; magpasaylo camo, ug camo pagapasaylo-on.

38 Panghatag camo, ug camo pagahatagan, tacsanan ma-ayo, hagu-ot, ma-ugdang ug nag-auas, magahatag sila sa iñong atubanḡan cay sa maong sucod n̄ga guisucod niño, pagasucdon usab camo.

Ang anac-lake sa babaeng balo sa Nain.

11 Ug nahatabo sa sunod nga adlao, nga si Jesús napa-dulong sa usa ca ciudad guingnanlan Nain; ug nanguyog caniyang ang iyang mga tinon-an ug dacung cadaghanan sa tao.

12 Ug sa pag-abut niya do-ol sa gangha-an sa ciudad, ani-a kini nga sila nagcuba sa usa ca minatay, bugtong anac sa iyang inahan nga balo. Ug daghang tao sa ciudad didto uban ning babaehana.

13 Ug sa pagkita sa Guino-o caniya, guicaloy-an siya, ug gui-ingon: Ayao paghilac.

14 Ug sa pagdo-ol, guhicap niya ang longon; ug ang mga nagyayong mihunong. Ug mi-ingon: Olitao, aco nag-ingon canimo: bumangon ca.

15 Ug ang minatay milingcod, misugod sa pagsulti; ug siya mihatag caniya sa iyang inahan.

16 Ug ang cahadloc mitacbuy sa tanan; ug nanagdayeg sila cang Bathala, sa pag-ingon: Usa ca dacung manalagna mitindog dinhi canato, ug: Si Bathala midu-ao sa iyang longsod.

17 Ug kining gui-ingon bahin caniya migula sa tibo-oc nga Judea, ug sa tibo-oc banua maglibut.

Ang mga sinuigo ni Juan ang Mamomunag.

18 Ug ang mga tinon-an ni Juan mihatag caniya sa balita ning tanang mga butang.

19 Sa nagtauag uña si Juan sa duha sa iyang mga tinon-an, guipa-adto niya ang Guino-o, sa pag-ingon: ¿Icao ba cadto ang uma-anhi, ó kinahanglan ba cami maghulat sa la-in?

20 Ug sa midangat na ang mga tao caniya, mi-ingon sila: Si Juan ang Mamomunag nagpa-anhi canamo sa pag-ingon canimo: ¿Icao ba cadto ang uma-abut, ó kinahanglan ba cami maghulat sa la-in?

21 Ni-adtong orasa daghan ang gui-ayo niya sa mga sakit, ug mga hampac, ug sa mga espritung da-utan; ug sa daghang mga buta mitugot sa cahayag.

22 Sa pagtubag ni-adto ni Jesús, mi-inĝon canila: Ngadto camo, ug asuyi si Juan sa mĝa butang nĝa iĝong nakita ug nadongog: ang mĝa buta nanagpacakita, ang mĝa bacol nanagpacalacao, ang mĝa sanlahon nangahindic, ug ang mĝa bungol nanagpacadongog, ang mĝa minatay nangabanhao, ug ang evangelio guinauali canilang mĝa cabus;

23 ug bulahan cadtong dili macacaplag sa caulangĝan dinhi canaco.

24 Ug sa pagpanlalat na sa mĝa sinugo ni Juan, misugod siya sa pag-inĝon sa mĝa cadaghanan nahatungud cang Juan: ¿Sa unsa migula camo sa camingĝauan sa pagtan-ao? ¿Sa usa ca cauayan nĝa guilihoc sa hangin?

25 Apan ¿sa unsa migula camo sa pagtan-ao? ¿sa usa ca taong nagasul-ob sa mĝa panaptong mahindic? Ni-a caron, ang mĝa ana-a sa mĝa panaptong mahal ug nagpuyo sa calipay, sa mĝa balay sa mĝa hari ana-a sila.

26 Apan ¿sa unsa migula camo sa pagtan-ao? ¿sa usa ca manalagna? Oo, nag-inĝon aco ni-ana, ug labi pa gani sa manalagna.

27 Kini siya mao cadto nĝa sa caniya nahasulat:

Ani-a dinhi, nagpadala aco sa acong sinugo sa atubangĝan sa imong naong,
nĝa magahicay sa imong dalan sa atubangĝan mo.

28 Aco nag-inĝon caniño nĝa sa nangatao sa mĝa babae, ualay labing dacu cang Juan; bisan pa ni-ana, ang labing diutay sa guinhari-an ni Bathala labi pang dacu caniya.

29 Ug tibo-oc nĝa longsod ug ang mĝa publicanos sa pagdongog ni-ini, mi-inĝon sa pagto-o cang Bathala, ug guibuñagan sa buñag ni Juan.

30 Apan ang mĝa fariseos ug mĝa doctores sa bala-od supac sa ilang caugalingon misicuay sa tambag ni Bathala, uala pabuñag caniya.

31 Ug mi-inĝon ang Guino-o: ¿Cang cansa di-ay naco itanding ang mĝa tao ning liuata, ug sa unsa man sila mahasama?

³² Sama man sila sa mġa bata nġa nagpanlingcod sa sanang, nġa nagsoliao ang usa sa usa, ug nag-ingon: Caniño naghoni cami sa mġa flautas uala camo sumayao; nag-ait cami caniño sa mġa panghayhay nġa masolub-on, ug uala camo homilac.

³³ Cay mi-anhi si Juan Mamomuñag, nġa uala magca-on sa tinapay, uala mag-inom sa bino, ug nag-ingon camo: Yaua duna siya.

³⁴ Ang Anac sa tao mi-anhi, nġa nagca-on ug nag-inom, ug nag-ingon camo: Ni-a kining usa ca taong hingā-on ug hinginon sa bino, higala sa mġa publicanos ug sa mġa macasasala.

³⁵ Apan ang kina-adman guimatuoran sa tauan nilang mġa anac.

Ang babaeng macasasala nġa nagdihog sa mġa ti-il ni Jesús.

³⁶ Ug nangamuyo caniya usa sa mġa fariseos nġa moca-on unta siya uban caniya; ug sa nagsulod siya sa balay sa fariseo, mi-orarig sa can-anan.

³⁷ Ug ni-a caron usa ca babae nġa didto sa ciudad, nġa macasasala man, sa pagpacasabut nġa siya didto sa can-anan sa fariseo, nagdala usa ca baso nġa alabastro sa unġento;

³⁸ ug sa didto sa licud, do-ol sa iyang nġa ti-il, misugod sa pagbisibis sa luha sa iyang mġa ti-il, ug guinapahiran sa mġa buhoc sa iyang olo; ug dasig nagahaloc sa iyang mġa ti-il, nġa guidihog niya sa unġento.

³⁹ Apan ang pagkita ni-ini sa fariseo nġa midapit caniya, misulti sa iya lamang hunabuna, nag-ingon: Kini, cong manalagna pa caha, niaca-ila unta cong kinsa ug unsa ang babae nġa nagcamcam caniya; cay macasasala man.

⁴⁰ Ug sa pagtubag ni Jesús, mi-ingon caniya: Simón, duna acoy usa ca butang i-ingon canimo. Ug siya nag-ingon: I-asoy, Magtoto-on.

⁴¹ Nan, nag-ingon caniya si Jesús: Usa ca hing-utangan may duruha ca nagpaca-utang caniya; ang usa sa lilima ca gatus nġa denario,* ug ang usa sa calim-an da;

* Usa ca denario sibo, sa ato pa, sa cahati ng ualo ca daco.

⁴² apan, cay uala man silay icabayad, guipasaylo lamang labing silang duha sa utang. ¿Nan kinsa man canila ang mahagugma caniya?

⁴³ Si Simón sa pagtubag, mi-ingon caniya: Sa hunahuna co nga cadtong labing guipasaylo. Ug siya mi-ingon caniya: Tul-id mihocom icao.

⁴⁴ Sa milingi siya uña ngadto sa babae, mi-ingon cang Simón: ¿Nacakita ca ning babae? Aco misulod sa imong balay ug uala ca gani macahatag sa tubig nga icahugas sa acong mga ti-il; apan kini siya mibisibis sa acong mga ti-il sa iyang mga luha, ug guipahiran sa iyang mga buhoc.

⁴⁵ Uala ca maghatag sa haloc canaco; apan kini siya, sucad sa pagsulod uala pahulay sa paghaloc sa acong mga ti-il.

⁴⁶ Uala ca gani macahiso sa acong olo sa lana; apan kini siya sa unguento midihog sa acong mga ti-il.

⁴⁷ Busa, nag-ingon aco canimo: Guipasaylo na ang daghan mga sala niya, cay dacu ang paghigugma; apan ang sa diutay guipasaylo, diutay ang paghigugma.

⁴⁸ Ug caniya sa babae mi-ingon: Ang mga sala guipasaylo na canimo.

⁴⁹ Ug ang mga nagtambong sa can-anan uban caniya misugod sa pag-ingon silasila: ¿Kinsa man kini nga macapasaylo gani sa mga sala?

⁵⁰ Apan siya mi-ingon sa babae: Ang imong pagto-o miluas canimo; lacat sa ualay cabilinggan.

Ang mja babae nga nag-amoma cang Jesús.

8 UG nahatabo sa uala madugay, nga naglacao siya sa tanang mga ciudad ug aldea, sa pag-uali ug pagbutyag sa mga ma-ayong balita sa guinhari-an ni Bathala; ug cuyog caniya ang napulo ug duha. Ⓞ

² Ug may pila ca mga babae nga na-ayo niya sa mga espiritung da-utan, ug sa mga sakit; sahi cang María, nga guinganlan si Magdalena, nga guigul-an sa pito ca yaua;

³ ug si Juana, asaua ni Chuza, mayordomo ni Herodes, ug Susana, ug uban paug daghan, nga nag-amoma canila sa ilang mga bahandi.

Sambinḡay sa Mamomugas.

⁴ Ug sa pagcatapoc sa usa ca dacung cadaghanan sa mḡa tao, ug ang sa mḡa tanan mḡa ciudad nḡa nanagpanugoc caniya, misulti siya canila pina-agui sa sambinḡay, sa pag-inḡon:

⁵ Migula ang mamomugas sa pagpugas sa iyang binhi; ug ang pagpugas usa ca bahin natagas sa kinatas-an sa dalan; ug gutumban lamang, ug sa mḡa langgam sa langit guitococ.

⁶ Ug usa ca bahin natagas ibabao sa panas; ug sa pagtoroc, nalaya, cay ualay ca-omog.

⁷ Ug usa ca bahin natagas sa cabagonan; ug sa mḡa bagon, sa pagtoroc do-ol caniya, guilumsan siya.

⁸ Ug usa ca bahin natagas sa yutang ma-ayo; ug sa nagtubo, midala sa bunḡa nḡa manggatus sa usa ca binhi. Sa pag-inḡon niya ning mḡa bunḡa, mituao. Ang dunay mḡa igdodongog, mamati.

⁹ Nan, ang mḡa tinon-an nangutana cong unsa ang cahulogan uing sambinḡay.

¹⁰ Ug siya mi-inḡon: Caniño hinatag man ang pag-ila sa mḡa linilong sa guinhari-an ni Bathala; apan sa uban nagsulti aco canila pina-agui sa sambinḡay; aron sa pagkita, dili mokita ug sa pagdongog dili macasabut.

¹¹ Nan mao kini ang sambinḡay: Ang binhi mao ang pulong ni Bathala.

¹² Ang mḡa sa kinatas-an sa dalan, mao ang mḡa midongog; apan nag-anhi uña ang Yaua ug nagcuha sa pulong diha sa ilang mḡa casingcasing aron dili sila moto-o ug maluas.

¹³ Ang mḡa sa ibabao sa panas mao ang sa mḡa cong nacadongog, mahinalangpon nagdauat sa pulong; apan kini ualay gamut; nḡa sa ubang panahon nagto-o, ug sa panahon sa panulay nagpamulag.

¹⁴ Ug ang nahulog sa cabagonan, mao nḡa sa midongog siya, nagparayon sa iyang dalan ug guilumsan sa mḡa

tinguha, ug mġa bahandi, ug sa mġa calipayan ning kinabuhi, ug dili sila macapahinog sa bungġa.

¹⁵ Apan ang natagas sa yutang ma-ayo mao ang mġa nonot sa casingcasing ma-ayo ug dili macalit, sa pagpacadongġog sa pulong, nagatipig, ug nagdala sa bungġa nonot ang pag-antus.

Sambinġay sa usa ca solo.

¹⁶ Ualay bisan kinsa, nġa sa guidagcutan na niya ang usa ca sug-anan, pagatacluban sa usa ca tadyao, ó ibutang bahino-on sa ilalum sa usa ca banig; cong dili ibutang sa usa ca sangga-an, aron ang manulod macakita sa hayag.

¹⁷ Cay ualay butang tinabunan, nġa dili madayag da ugaling, ug modanġat sa bug-os nġa pagcabutyag.

¹⁸ Nan, tan-ao camo cong na unsa niño sa pagpamati; cay sa may duna, ihatag caniya; ug sa uala bisan gani cadtong may pagca-ya pagacuha-on caniya.

Ang sudbay ni Jesús.

¹⁹ Ug nanġadto caniya ang iyang inahan ug iyang mġa igso-on; ug uala macadanġat gayud sila caniya tungud sa daghang tao.

²⁰ Ug gui-inġon caniya: Ang imong inahan ug imong mġa igso-on ana-a sa gauas, matinġuha-on sa pagkita canimo.

²¹ Apan siya sa pagtubag, mi-inġon canila: Acong inahan ug acong mġa igso-on mao ang mġa namati sa pulong ni Bathala, ug nagatuman ni-ana.

Si Jesús nagpalinao sa unus.

²² Ug nahatabo sa usa ni-adtong mġa adlawa, nġa misulog siya sa usa ca sacayan, nonot ang iyang mġa tinon-an, ug mi-inġon siya canila: Manlabang kita nġadto sa luyong baybay sa lanao; ug niguican sila.

²³ Ug sa naglauan pa sila, siya nahacatulog. Ug mitonton usa ca alimpulus sa hanġin ibabao sa lanau, ug ananu nagacatugub sila; ug nag-unġao sa cadaut.

24 Busa, sa mido-ol sila caniya guipucao siya, sa pag-ingon: Magtoto-on, Magtoto-on; mangamatay kita. Ug siya, sa paghimata na, mibadlong sa hangin ug sa capintas sa tubig; ug inilinao sila, ug misunod ang ca-ayo sa panahon.

25 Uña siya mi-ingon: ¿Ha-in ang inong pagto-o? Apan sila, tugub sa cahadloc, nanghibulong, sa nag-ingon ang usa ug usa: ¿Kinsa man kini, nga bisan sa mga hangin ug sa tubig nagasugo, ug sila nagasugot man caniya?

Ang hiyaua-ang gadareno.

26 Ug nanunggo sila sa yuta sa mga Gadarenos, nga ana-a sa atbang sa Galilea.

27 Ug sa pagcauas nila ngadto sa yuta misugat canila usa ca tao ni-adtong ciudad nga dugay nang mga adlao nga may mga yaua siya, ug uala siya magsul-ob sa bisan unsang sapot, uala siya magpuyo sa balay, cong dili sa mga lubnganan.

28 Apan sa pagpacakita cang Jesús, misingguit, ug napucan sa atubangan niya, ug mi-ingon sa dacung tingog: ¿Unsay labut co canimo, Jesús, Anac ni Bathala hata-as uyamut? Nangamuyo aco canimo nga dili ca magsakit canaco.

29 (Cay nagsugo sa espiritung mahugao nga gumula siya sa tao, cay dugay na nga mitacboy caniya; ug bisan guipaninguha ang pagpi-ut sa paghigut caniya sa mga talicalang puthao ug grillos, apan siya, naglugtas sa mga gapus, guina-agao sa yaua ngadto sa mga camingauan.)

30 Ug si Jesús nangutana caniya: ¿Kinsa ang imong ngalan? Ug mi-ingon: Panon; cay daghan ang mga yaua nga nagpanulod caniya.

31 Ug nangamuyo caniya sila nga dili unta sogo-on sa pagadto sa kinahiladman.

32 Apan didto man ing usa ca panon sa daghang baboy nga nagpanibsib sa cabungturan; ug nangamuyo caniya ang mga yaua nga togotan sila sa pagsulod sa mga baboy. Ug guitogot canila.

33 Uña ang mga yaua, nanggula sa tao misulod sa mga baboy; ug ang panon suco ca-ayo milayat sa ambacanan diha sa lanao, ug nangalumus.

³⁴ Apan ang m̄ga nanagpasibsib, sa pagkita sa nahatabo, nangaguiug ug nanuguilon ni-ana sa ciudad ug sa m̄ga ca-umhan.

³⁵ Ug minggula ang m̄ga tao aron pagkita sa nahatabo; ug nangadto cang Jesús, nacacaplag sa tao n̄ga caniya nagpanggula ang m̄ga yaua, sa m̄ga ti-il ni Jesús, naglingcod sinaptan ang lauas ug tangcud sa iyang ca-isipan; ug nangahadloc sila.

³⁶ Usab ang m̄ga nanagpacakita misuguilon canila cong na unsa pagca-ayo ang nahiyaua-an.

³⁷ Ug ang tanang tao sa banua sa m̄ga Gadarenos maglibut, nangamuyo caniya n̄ga mopahaua unta siya canila, cay gui-abut sila sa dacung cahadloc; ug sa nagsaca sa usa ca sacayan, mibalic siya.

³⁸ Apan ang tao n̄ga guipanggul-an sa m̄ga yaua nangamuyo n̄ga togotan unta siya sa pag-uban caniya. Apan si Jesús mi-abug caniya, nag-ingon:

³⁹ Pa-uli ca sa balay mo, ug isuguilon n̄ga pangadagcu sa m̄ga butang n̄ga guihimo ni Bathala tungud canimo. Ug siya milacat nagmantala sa tibo-oc ciudad n̄ga pangadagcu sa m̄ga butang n̄ga guihimo tungud caniya ni Jesús.

Ang anac-babae ni Jairo.

⁴⁰ Ug nahatabo n̄ga sa pagbalic ni Jesús ang cadaghanan midauat n̄ga malipayon caniya; cay ang tanan nagahulat caniya.

⁴¹ Ug ani-a dinhi usa ca taong guinganlan Jairo, n̄ga mao ang pono-an sa sinagoga, mi-adto ug sa naghapa sa m̄ga ti-il ni Jesús nangamuyo caniya n̄ga sumolod siya sa iyang balay;

⁴² cay duna siay anac babaeng bugtong n̄ga may napulo na ug duha ca tu-ig, ug himalasyon na. Apan diha n̄ga si Jesús napadulong pa ang m̄ga paron sa tao nagadotdot caniya.

⁴³ Ug usa ca babae n̄ga sa napulo na ug duha ca tu-ig nag-antus sa talinugo, n̄ga sa m̄ga mananambal nahutdan siya sa iyang cabuhi-an, ug uala caniy naca-ayo bisan kinsa.

⁴⁴ Sa nagdo-ol siya sa licud niya, mihicap sa sidsid sa iyang sapot; ug dihadiha mitang-on ang talinugo.

⁴⁵ Ug mi-ingon si Jesús: ¿Kinsa cadtong micubil canaco? Ug sa nangulipas ni-ana ang tanan, mi-ingon si Pedro, ug ang mga didto uban niya: Magtoto-on, ang mga panon sa tao nagdotdot ug nagsigpit canimo, ¿ug nag-ingon ca: ¿Kinsa ang nagcubil canaco?

⁴⁶ Apan si Jesús mi-ingon: May micubil gayud canaco, cay aco nacamatngon nga may gahum migula guican canaco.

⁴⁷ Nan sa pagtan-ao sa babae nga ualay natago, mi-adto nga nagcurug ug sa naghapa sa iyang atubangan mipahayag caniya dayag sa tibo-oc nga longsod sa hinungdan sa iyang pagcubil ug ngano nga sa dihadiha na-ayo siya.

⁴⁸ Ug siya mi-ingon caniya: Anac cong babae ang imong pagto-o naca-ayo canimo; lacao sa ualay cabilinggan.

⁴⁹ Sa nagsulti pa siya, mi-abut usa guican sa balay sa pono-an sa sinagoga, nag-ingon: Patay na ang imong anac; ayao na lamang pagsamoc sa Magtoto-on.

⁵⁰ Apan si Jesús, sa pagpacadongog, mitubag caniya: Ayao cahadloc; tomo-o ca lamang, ug mama-ayo siya.

⁵¹ Sa pagsulod uña niya sa balay, uala siya tomogot nga sumulod uban caniya bisan kinsa cong dili cang Pedro da, ug cang Juan, ug cang Santiago, ug sa amahan ug inahan sa bata.

⁵² Ug nanagpanghilac ang tanan ug nanagminatay. Apan siya mi-ingon: Ayao camo panghilac; cay uala mamatay cong dili natulog lamang.

⁵³ Ug sila nanagpangataua caniya, cay nasayran nila nga patay na gayud.

⁵⁴ Apan siya sa nagcuput sa camot sa minatay mituao, sa pag-ingon: Bata, bumangon ca.

⁵⁵ Ug mibalic ang calag ni-ini, ug dihadiha mitindog; ug siya misugo nga hatagan unta sa pagca-on.

⁵⁶ Ug ang mga guinicanan nanghibulong; apan siya, misugo nga dili isulti bisan cang cansa ang nahatabo.

Ang gunitugyan canilang napulo ug duha ca apóstoles.

9 SINAMPIT niya ang napulo ug duha, mihatag siya canila sa gahum ug guimbut-an ibabao sa tanang m̄ga yaua, ug aron sa pagtambal sa m̄ga sakit.

² Ug guisugo niya sila sa pag-uali sa guihari-an ni Bathala, ug sa pagtambal sa m̄ga masakiton.

³ Ug mi-ingon siya canila: Dili camo magdala bisan unsa aron sa paglacat, bisan sungcod, bisan balon, bisan tinapay, bisan salapi, bisan gani sa pagbaton sa duha ca sinina.

⁴ Ug sa bisan cansang balay n̄ga iñong sac-an umorong camo didto, ug guican didto lacat camo.

⁵ Ug sa nahatungud ni-adtong tanan n̄ga dili modauat caniño, sa paggula ni-adtong ciudad, tactaca ang abug sa iñong ti-il sa pagcamatu-od n̄ga supac canila.

⁶ Ug sa nangguican sila, minghapit sa m̄ga magagmay n̄ga longcod, nagauali sa evangelio, ug naga-ayo sa m̄ga masakit bisan di-in.

Si Herodes ang tetrarca ug si Juan ang Mamomuñag.

⁷ Apan si Herodes ang tetrarca nacadongog sa sulti sa tanan n̄ga nagpanghitabo, ug nagdubaduha siya; cay gui-ingon man sa uban n̄ga si Juan ang Mamomuñag nabanhao diha sa m̄ga minatay;

⁸ ug sa uban, n̄ga si Elías mitungha, ug sa uban, n̄ga usa sa m̄ga cara-ang manalagna nabanhao.

⁹ Ug mi-ingon si Herodes: Cang Juan miputol aco sa iyang olo; ¿ nan kinsa man caha kini, n̄ga sa ma-ong m̄ga butang acong guihidongan? Ug nagtinguha siya n̄ga mokita caniya.

Unang pagdaghan sa m̄ga tinapay.

¹⁰ Ug sa mingpa-uli na ang m̄ga apóstoles, mi-asoy caniya cutub sa m̄ga butang n̄ga ilang nabuhat. Ug sa guidala niya sila, mihilit ngadto sa usa ca aua-ao, nahatungud sa usa ca ciudad guinganlan Betsaida.

11 Apan sa pagcasayud sa mga cadaghanan, misunod caniya; ug siya mi-abi-abi canila, ug misulti sa guinharian ni Bathala, ug naga-ayo sa mga may kinahanglan sa tambal.

12 Apan ang adlao misugod sa pagcasalop; busa pag-abut sa napulo ug duha, mi-iugon sila caniya: Papanamilita ang cadaghanan, aron sila umadto sa mga longod, sa mga cabalanan, maglibut, ug mamasilong, ug macacaplagn sa pagca-on cay ani-a kita dinhi ning usa ca aua-ao.

13 Apan siya mi-iugon canila: Panghatag camo canila sa pagca-on. Sila mi-iugon: Uala comapin sa lima ca tinapay ug duha ca isda ang ni-a canato; cong dili ugaling kita mamalit sa mga maca-on nga igo ning tibo-oc nga longod.

14 Cay daguay mo-abut sila sa lima ca libo. Ug siya mi-iugon sa iyang mga tinon-an: Hiclinon niño sila sa binabiu, sabi sa tagcalim-an.

15 Ug guhimo nila ang iugon ni-ini, ug sa paghiclin nila sa tanan,

16 sa micuha uña sa lima ca tinapay ug duha ca isda, mihanḡad siya sa langit ug nanalangin; ug iyang guibu-acbu-ac, ug guihatag sa mga tinon-an, aron nila ibutang sa atubangan sa cadaghanan.

17 Ug mingca-on ang tanan ug nangabusog sila; ug ilang guipanagsacuat sa mga nahibilin nga capin, napulo ug duha ca alat pa.

Ang pamuguid ni Pedro.

18 Ug nahatabo, nga sa nangadye siya sa hilit, ang mga tinon-an didto man caniya; ug mipangutana siya canila, sa pag-iugon: ¿Pulong sa cadaghanan, nga kinsa man aco?

19 Sila sa pagtubag, mi-iugon: Si Juan ang Mamomunag; ang uban, si Elias; ug ang uban, nga usa sa mga manalagna nga nabanhao.

20 Mi-iugon uña siya canila: Apan camo ¿Kinsa man aco? Si Pedro sa pagtubag, mi-iugon: Ang Dinihog ni Bathala.

21 Apan siya, sa hugot nga pagba-od, misugo nga bisan cang cansa dili sila magulti ni-ini,

²² sa pag-ingon: Kinahanglan n̄ga ang Anac sa tao mag-antus sa daghang butang, ug igasicuay sa m̄ga tigulang, ug sa m̄ga pangolo sa m̄ga pari ug m̄ga escribas, ug pagapatyon, ug mabanhao sa icatolo ca adlao.

Pagpas-an sa cruz.

²³ Ug nag-ingon siya sa tanan: Cong kinsa ang bu-ot nomonot canaco, magdomili siya sa iyang caugalingon, ug magdala sa iyang cruz sa matag-adlao, ug sumonod canaco.

²⁴ Cay ang bu-ot magaluas sa iyang kinabuhi naga-usic lamang; apan ang naga-usic sa iyang kinabuhi tungud canaco, macaluas.

²⁵ Cay ¿ unsa may pulus sa tao n̄ga ma-iya ang tibo-oc n̄ga calibutan, apan nagaguba siya sa iyang caugalingon, ug nag-antus sa ca-usic?

²⁶ Cay ni-adtong ma-ulao canaco ug sa acong m̄ga pulong, ni-ini caniya ang Anac sa tao manra-ulao da cong umadto na sa iyang himaya ug sa Amahan ug sa m̄ga santos ángeles.

²⁷ Apan nag-ingon aco caniño sa matu-od, n̄ga may pila ca bo-oc sa ani-a dinhi n̄ga dili macatila sa camatayon, hangtud n̄ga dili pa nila makita ang guinhari-an ni Bathala.

Ang pagcabalhin sa pamayhon.

²⁸ Ug nahatabo, n̄ga may ualo na caha ca adlao tapus isulti kining m̄ga pulong, n̄ga sa nagdala siya cang Pedro, ug cang Juan, ug cang Santiago, misaca si Jesús sa bukid aron sa pagpangadye.

²⁹ Ug sa diha n̄ga nangadye pa siya, ang dayag sa iyang naong mibalhin, ug ang iyang saput nahimong puti ug masilao.

³⁰ Ug ani-a dinhi n̄ga duha ca lake nakigsulti caniya, n̄ga mao si Moisés ug Elías,

³¹ n̄ga nanagpakita sa himaya, ug nagahisgut sa iyang pagguican, n̄ga iyang pagabuhaton ngadto sa Jerusalem.

³² Si Pedro ug ang m̄ga ca-uban niya nangatugub sa tulog; apan sa nabagnata na sila, nakita nila ang iyang himaya ug ang duruha ca lake n̄ga didto caniya.

³³ Ug nahatabo nga diha sa pagbulag na nila caniya, si Pedro mi-ingon cang Jesús: Magtoto-on, ma-ayo man nga anhi na lamang kita dinhi, busa magtucod cami sa tolo ca balongbalong, ang usa anha canimo, ang usa cang Moisés, ug ang usa cang Elías; sa uala siya magpanghibalo sa iyang guipainulong.

³⁴ Sa nag-ingon pa siya ni-ini, mitungha ang usa ca pang'anod, ug nacalandong canila; ug sila nangahadloc sa pagsulod sa pang'anod.

³⁵ Ug may usa ca tingog, guican sa pang'anod, nga nag-ingon: Kini mao ang hinigugma cong Anac; pamati camo caniya.

³⁶ Ug sa mi-agui na ang tingog, si Jesús hicaplagan nga nag-usara. Ug sila mihilom, ug ni-adtong mga adlawa uala sila mag-ingon bisan cang cansa sa ilang hikitan.

Pagca-ayo sa batang cuanggol.

³⁷ Ug nahatabo sa sunod nga adlao, sa nanlugsong na sila guican sa bukid, nga usa ca dacung cadaghanan misugat caniya.

³⁸ Ug ani-a dinhi, usa ca tao, ni-adtong pondoc mipatugbao sa tingog, nag-ingon: Magtoto-on, nangamuyo aco canimo nga ilingi ang imong mga mata sa acong anac, cay bugtong pang'anay naco;

³⁹ ug ani-a dinhi, nga usa ca espiritu mitacboy caniya ug siya sa taculahao magapaninggit; ug magapang-uacli sa paglit-adlit-ad sa pagca-agui nga magapamuguac sa bula sa ba-ba; ug sa dacung calisud mahabulag tu-od; apan sa human na siya cosnota.

⁴⁰ Ug nangamuyo aco sa imong mga tinon-an nga ila unta nga ibalibag sa gauas; apan uala nila mahimo.

⁴¹ Si Jesús uña sa pagtubag, mi-ingon: ¡Oh caliuatan nga dili pato-o ug da-utan! ¿Hangtud canus-a aco magpuyo ug mag-antus canimo? Dad-a nghanhi ang imong anac.

⁴² Apan diha nga nagacado-ol na siya, ang yaua mipucan ug mitucmod caniya diha sa mga paglit-ad. Apan si Jesús mibadlong sa espiritung mahugao, ug na-ayo ang bata; ug gui-uli sa iyang amahan.

⁴³ Ug ang tanan nanghitingāla sa cadacu ni Bathala.

Apan diha sa ang tanan nanghibulong sa tanang mġa butang guibuhat ni Jesús, mi-ingon sa iyang mġa tinon-an :

⁴⁴ Manghisulod unta kining mġa pulong sa iñong mġa dalonggan ; cay ang Anac sa tao igahatag sa camot sa mġa tao.

⁴⁵ Apan sila uala managpacasabot ning gui-ingon, ug natinabunan una canila, aron cani-adto dili pa nila hisabtan ; ug nangahadloc sila nġa nangutana bahin ning pulongā.

Ang labing dacu sa guinhari-an sa lanġit.

⁴⁶ Natucod usab diha canila usa ca lantugui, nahatungud cong kinsa canila ang labing dacu.

⁴⁷ Apan sa pagkita ni Jesús sa mġa hunahuna sa ilang casingcasing, micuha usa ca bata, ug sa guibutang niya tupad caniya,

⁴⁸ canila mi-ingon : Kinsa ang magdauat ning bata-a sa acong nġalan, nagadauat canaco ; ug ang magadauat canaco, nagadauat sa mipa-anhi canaco. Cay cadto nġa labing diutay diha canifong tanan, cana siya mao ang dacu.

Cadtong dili ta supac, canato dumapig.

⁴⁹ Ug si Juan sa nagtubag siya, mi-ingon caniya : Magto-on, among nakita usa ca tao nġa nagpalugua sa mġa yaua sa imong nġalan ; ug among guidid-an, cay uala man magcuyog canimo uban canamo.

⁵⁰ Ug si Jesús mi-ingon canila : Ayao niño pagdid-i ; cay ang dili supac caniño, caniño mahadapig.

Ang mġa Samaritano nagsicuyay cang Jesús.

⁵¹ Ug nahatabo nġa sa nagcatuman na ang mġa adlao sa iyang pagcayab, milig-on siya sa iyang naong sa ualay panoco, aron sa pag-adto sa Jerusalem.

52 Ug mipadala sa mġa sinugo nag-una caniya; kini sila ming-adto ug mingsulod sa usa ca longsod sa mġa Samaritano, aron sa pag-andam caniya sa abutanan.

53 Apan kini sila uala dumauat caniya, cay ang iyang naong napadulong sa Jerusalem.

54 Ug sa pagkita ni-ini sa iyang mġa tinon-an Santiago ug Juan, mi-inġon: Guino-o, bu-ot ca nġa magsugo kita nġa mana-og calayo sa langit, nġa mosunog canila, inġon usab sa guibuhat ni Elfas?

55 Apan sa nagbalic siya, mibadlong canila, ug mi-inġon: Uala camo masayud sa unsang espirituha camo;

56 cay ang Anac sa tao uala umanhi aron mag-usic sa mġa kinabuhi sa mġa tao, cong dili aron sa pagluas. Ug mipadulong sila sa la-ing longsod.

Ang pagnonot cang Jesús.

57 Ug sa naglacat sila sa dalan, may tao nġa mi-inġon caniya: Mononot aco canimo bisan asa ca pa-inġon.

58 Ug mi-inġon caniya si Jesús: Ang mġa zorras may mġa langob, ug ang mġa langgam sa langit may mġa salag, apan ang Anac sa tao uala gani ing arang casal-igan sa olo.

59 Ug mi-inġon siya sa usa: Nonot canaco; apan siya mi-inġon: Guino-o, itogot mo canaco nġa mo-adto una aco ug maglobong sa acong amahan;

60 apan si Jesús mi-inġon caniya: Pasagdi nġa ang mġa minatay maglobong sa ilang mġa minatay; apan lomacat ca ug ibutyag maglibut ang guinhari-an ni Bathala.

61 Ug may la-in pa gayud mi-inġon caniya: Canimo mononot da ugaling aco, Guino-o; apan itogot mo una canaco nġa acong papanamilton ang mġa ana-a sa acong balay.

62 Apan si Jesús mi-inġon caniya: Ualay bisan kinsa nġa nagbutang sa iyang mġa camot sa daro ug nagalingi sa licod, sarang aron sa guinhari-an ni Bathala.

Ang guitugyan canila sa capito-an ca m̄ga tinon-an.

10 TAPUS ning m̄ga butanḡa, ang Guino-o, mitudlo sa uban n̄ga may capito-an ug mipadala canila sa toti-nagurha atubanḡan sa iyang naong, sa tibo-oc n̄ga ciudad ug lugar n̄ga iya gayud n̄ga adto-an.

² Ug nag-ingon siya canila: Ang panḡani sa pagcamatu-od daghan man gani, apan ang m̄ga mamomo-o diri-ot da hino-on; busa, pag-ampo sa Guino-o sa alanihon n̄ga magpadala siya n̄ganhi sa iyang panḡani.

³ Lacat camo; ani-a dinhi, nagpadala aco caniño sabi sa m̄ga cordero sa kinataliuad-an sa m̄ga lobo.

⁴ Dili camo magdala sa puntil, bisan balon, bisan m̄ga sapa; dili usab camo magyucbo bisan cang causa sa dalan.

⁵ Ug sa pagsulod sa bisan unsang balay, mo-ingon una camo: Ang cahusay ani-a unta ning balaya.

⁶ Ug cong uḡaling aduna didto ing anac sa calinao, mopahulay ang iñong calinao ibabao ning balaya; apan cong uala, mobalic da caniño.

⁷ Ug pabilin camo ni-adtong maong balaya, coma-on ug mag-inom sa ana-a canila; cay ang mamomo-o anḡay sa iyang suhol; dili camo mag-agui sa balay ug balay.

⁸ Ug sa bisan unsang ciudad n̄ga iñong pagasudlan, ug caniño maga-abi-abi sila, coma-on camo sa ibutang nila sa iñong atubanḡan;

⁹ ug ayohon niño ang m̄ga masakit n̄ga atu-a didto, ug ingnon niño sila: Nagacado-ol na caniño ang guinhari-an ni Bathala.

¹⁰ Apan sa bisan di-in n̄ga ciudad n̄ga iñong pagasudlan ug dili sila magdauat caniño, gumula camo sa iyang m̄ga dalan, ug umingon camo:

¹¹ Bisan gani ang abug sa iñong ciudad n̄ga nanaput sa amoug m̄ga ti-il pagatactacon contra caniño; bisan ni-ini masayud camo, n̄ga nagacado-ol caniño ang guinhari-an ni Bathala.

¹² Aco maga-ingon caniño, n̄ga labi pang arang mapa-ilub aron sa Sodoma ni-adtong adlawa, sa aron ni-adtong ciudara.

13 | Ala-ut mo, Corazin! | ala-ut mo, Betsaida! nga cong sa Tiro ug Sidón nabuhat pa ang mga milagro nga guihiro diha caniño, dugay na unta nga naghinulsul sila, lomilingcod sa cilicio ug abo.

14 | Apan labi pang mapa-ilob aron sa Tiro ug Sidón sa hucmanan, sa aron caniño.

15 | Ug icao, Capernaum, nga guipatugbao ca hangtud sa langit, hangtud sa ca-usic i-unlud ca.

16 | Ang mamati caniño, canaco namati; ug ang mi-ayad caniño, canaco nag-ayad; ug ang mi-ayad canaco, nag-ayad sa canaco nagpadala.

17 | Ug nama-uli ang capito-an nga malipayon, nag-ingon: Guino-o, lakip ang mga yaua napapagbu-ot canamo sa imong ngalan.

18 | Ug siya mi-ingon canila: Aco nacakita cang Satanás, nga natagac ingon sa linti sa langit.

19 | Ani-a dinhi, mihatag aco caniño sa gahum aron pagyatac sa mga halas ug mga tannga, ug labi pa sa gahum sa ca-anay; ug uala caniño ing nacada-ut.

20 | Bisan pa ni-ana ayao camo pagmaya ni-ini, nga ang mga espíritu magpabu-ot caniño; apan inagmaya camo nga ang inong mga ngalan nanghisulat sa langit.

21 | Ni-adtong mga oras, si Jesús mimaya sa hilabihan diha sa Espíritu Santo, ug mi-ingon: Nagpasalamat aco canimo, oh Amahan, Guino-o sa langit ug yuta, cay guitago mo kining mga butannga sa mga makina-admanon ug masinabuton ug imong guitug-an sa mga bata. Hinaut unta, Amahan, cay ang ingon mipacama-ayo sa imong tan-ao.

22 | Ang tanang mga butang guihatag canaco sa acong Amahan; ug ualay naca-ila kinsa ang Anac cong dili ang Amahan; uala usab kinsa ang Amahan, cong dili ang Anac, ug cadto nga sa Anac bu-ot tug-anan.

23 | Ug sa nag-atubang siya dapit sa mga tinon-an, canila mi-ingon sa hilit: Bulahan ang mga mata nga nagpacakita sa inong nakita.

²⁴ Cay nag-ingon aco cauiño nga daghang mga manalagna ug mga hari naninguha sa pagkita sa iñong guikit-an, ug uala managpacakita sila; ug sa pagpamati sa iñong guidonggan, ug uala sila managpacadongog.

Sambinjay sa ma-ayong Samaritano.

²⁵ Ug ani-a dinhi, usa ca doctor sa ley mitindog, ug aron sa pagpanulay, mi-ingon caniya: Magtoto-on, ¿sa pagbuhat sa unsa, macatag-iya aco sa kinabuhing dayon?

²⁶ Siya mi-ingon caniya: ¿Unsay nahasulat sa bala-od? ¿Gui-unsang mo pagbasa?

²⁷ Ug siya sa pagtubag, mi-ingon: Mahagugma ca sa Guino-o imong Bathala sa bug-ós mong casingcasing ug sa tibo-oc mong calag, ug sa tanan mong cusug, ug sa tim-os mong hunahuna; ug sa imong isigcatao ma-ingon canimo.

²⁸ Ug si Jesús mi-ingon caniya: Ma-ayo ang pagtubag mo; buhata kini, ug mabuhi ca.

²⁹ Apan siya, bu-ot magpamatu-od sa iyang caugalingon, mi-ingon cang Jesús: ¿Ug kinsa man ang acong isigcatao?

³⁰ Si Jesús sa pagtubag, mi-ingon: May tao nga naglugsong guican sa Jerusalem padulong sa Jericó, ug nahulog sa mga camot sa mga tulisan; nga nanguha caniya lakip sa iyang saput, ug sa guiputus na siya sa mga casamdan, nanlacat sila, guibiya-an lamang siya nga himalation.

³¹ Apan sa taculahao usa ca pari nga naglugsong sa maong dalan; ug sa pagpacakita caniya, minglabay lamang sa atubangan niya.

³² Sa maong pagca-agui usa ca Levita usab, sa paghi-adto sa hingmutangan, mitan-ao caniya ug milabay lamang sa iyang atubangan.

³³ Apan usa ca Samaritano nga naglacat mi-adto sa iyang do-ol; ug sa pagpacakita nalo-oy caniya;

³⁴ ug sa nagdangat siya, guibugcusan niya ang mga samad sa human niya pahiri sa lana ug bino; ug sa guipacabayo niya sa mao niyang guicabay-an, guidala niya sa mesón, ug guibantayan niya siya.

Ang bi-aybi-ay sa m̄ga fariseos.

14 Ug diha nagpapahaua sa usa ca yaua, n̄ga amang ; ug nahatabo n̄ga sa paggula sa yaua, misulti ang amang ; ug ang m̄ga cadaghanan nanghibulong.

15 Apan ang uban n̄ga diha canila ming-ingon : Diha sa paghi-usa cang Beelzebub, principe sa m̄ga yaua, macapalugua sa m̄ga yaua.

16 Ug ang uban, aron sa pagpanulay caniya, nangayo sa ilang bahin usa ca tima-an n̄ga guican unta sa langit.

17 Apan siya, n̄ga naca-ila sa m̄ga hunahuna nila, mi-ingon canila : Ang tanan guinhari-an n̄ga nabahin supac sa iyang caugalingon, maguba ; ug balay n̄ga binahin supac sa balay, magun-ob.

18 Busa, cong si Satanás usab nabahin supac sa iyang caugalingon, ¿ unsa-on pag-urong sa iyang guinhari-an ? cay matud niño n̄ga uban cang Beelzebub nagapalugua aco sa m̄ga yaua.

19 Apan cong aco nagapalugua sa m̄ga yaua nonot cang Beelzebub, ang iñong m̄ga anac ¿ cang causa mononot sa pagpalugua canila ? cay sila man ang iñong m̄ga hocom.

20 Cong aco hino-on, nonot sa tudlo ni Bathala, nagapalugua sa m̄ga yaua, ualay duhaduha ang guinhari-an ni Bathala nacadaugat caniño.

21 Cong usa ca tao macagagahum, sancap sa hinaguiban, nagabantay sa gangha-an sa iyang balay, ang tanan niya n̄ga m̄ga bahandi ana-a man sa malig-on n̄ga pagcabutang.

22 Apan cong mahatungha ang la-in, labing gamhanan caniya, ug macada-ug caniya, cuha-an siya sa iyang hinaguiban n̄ga sangcap n̄ga, iyang guinala-oman, ug pagabahinon ang m̄ga nacuha caniya.

23 Ang uala umoyon canaco, canaco supac siya ; ug cadtong uala magpupho uban canaco, nagayagyag lamang.

24 Ang espiritung mahugao, cong migula sa tao, nagalacat sa m̄ga lugar n̄ga ualay tubig, mangita sa pahulayan ; ug sa uala pagpacacaplag, nag-ingon : Mobalic aco sa balay n̄ga acong guigucanan.

25 Ug sa pagbalić na, guipalgan niya nģa sinilhigan ug hinusay.

26 Busa, nag-adto ug nagdala mģa la-ing, pipito ca espřitu nģa labing mangil-ad caniya ; ug sa nanulod sila, nagpuyo na lamang didto ; ug nahimo nģa labing mangil-ad ang ulahi nģa pagcabutang ni-adtong tao, cay sa una.

27 Ug nahatabo nģa diha nag-ingon pa siya ning mģa butang, usa ca babae ni-adtong cadaghanan, mi-ingon caniya : Bulahan ang tian nģa midala canimo, ug ang mģa soso nģa imong guisos-an.

28 Apan siya mi-ingon : Bulahan una hino-on ang namati sa pulong ni Bathala, ug nagatipig.

Ang tima-an ni Jonás.

29 Ug sa pagdikiop sa mģa cadaghanan sa iyang libut, misugod sa pag-ingon : Kining caliuatana, caliuatan nģa mangil-ad, nangita usa ca tima-an ; ug ualay tima-an nģa ihatag caniya, cong dili ang tima-an ni Jonás.

30 Cay sa pagca-agui nģa si Jonás nahimong tima-an sa mģa Ninivitas, mao usab ang Anac sa tao ning caliuatana.

31 Ang hari sa Timogan motindog diha sa paghocom uban sa mģa tao ning caliuatana, ug magasilot canila ; cay siya mi-anhi guican sa mģa kinutuban sa yuta aron sa pagpamati sa kina-adman ni Salomón ni-ining lugara.

32 Ang mģa tao sa Nínive manganģon sa hocmanan uban ning caliuata, ug nagasilot canila ; cay sila minghinulsul sa pag-uali ni Jonás ; ug ani-a dinhi usa nģa labing dacu cang Jonás ni-ining lugara.

Ang suga sa lauas.

33 Ualay ma-usa, nģa tapus niya dagcuti ang suga, ibutang niya sa lugar nģa tago, bisan sa ilalom sa gantang, cong dili sa ibabao sa sug-anan aron ang mosulod macakita sa hayag.

34 Ang iuag sa lauas mao ang mata ; busa, cong ang tibo-oc mong mata mahauan man, ang tibo-oc mong lauas magangitngit usab.

35 Nan tan-awa nga ang suga nga ana-a canimo, dili unta mongitngit.

36 Nan cong ang tibo-oc mong calauasan ana-a puno sa cahayag, sa ualay bahin nga mangitngit, hingpit mapuno sa hayag, sahi sa usa ca lamparahan sa iyang dan-ag nag-iuag canimo.

Si Jesús nagsaway sa mga escribas ug fariseos.

37 Sa nagasulti pa siya, usa ca fariseo, nangamuyo nga coma-on unta siya uban caniya; ug sa pagsulod, milingcod sa can-anan.

38 Apan ang fariseo sa pagkita ni-ini, nahabulong nga uala pa man di-ay cabuñagui una coma-on.

39 Apan ang Guino-o uña mi-ingon: Ingon ni-ana camo, ang mga fariseos, nagahinlo camo sa gula sa copa ug sa pinggan; apan ang iñong ilalom puno sa pangauat ug cangil-ad.

40 Mga hungog, ¿ang nagahimo sa gula, uala maghimo sa sulod?

41 Bisan pa ni-ana panghatag camo sa ana-a caniño; ug, ani-a dinhi, tanang mga butang pagahinlo-on caniño.

42 Apan, ay ala-ut camo, mga fariseos, cay guicuha-an niño ang mga ma-ayong sagbot, ug ang iglalamas, ug ang tanan cala-inan sa mga utanon; ug iño lamang guisaylo-an ang catarungan ug ang gugma ni Bathala. Kining mga butanga kinahanglan unta nga guibuhat niño sa guitagad niño cadto sila.

43 Ala-ut camo, mga fariseos nga nahagugma sa mga unang lingcoranan sa sinagoga, ug sa mga yucho sa mga sauang.

44 Ala-ut camo, cay ingon camo sa mga lubong nga dili makita; ug ang mga tao nga naglacat ibabao nila, uala masayud.

45 Nagtubag uña usa sa mga doctores sa bala-od mi-ingon caniya: Magtoto-on, sa pagpamulong mo ning mga butanga, nagatamay ca usab canamo.

46 Apan siya mi inĝon: Ala-ut camo usab, mĝa doctores sa bala-od, nĝa nagpapasan sa malisud nĝa dad-on, ug camo dili gani mohicap sa inĝong mĝa tudlo ni-anang mĝa pas-ana.

47 Ala-ut camo, cay nagatucod camo sa mĝa lubnĝanan sa mĝa manalagna, ug ang inĝong mĝa amahan mingpatay canila.

48 Tinu-od camo sayud nĝa naglimolimo camo sa mĝa buhat sa inĝong mĝa amahan; cay sila sa pagcamatu-od mingpatay canila, ug camo nagatucod sa ilang mĝa lubong.

49 Cay kini usab ang kina-adman ni Bathala mi-inĝon: Magapadala aco sa mĝa manalagna canila ug mĝa apóstoles; ug daghan ang pagapatyon ug pagatimaslan nila;

50 aron ni-inĝing caliuata pagapanĝayo-on unta ang dugo sa tanang manalagna, nĝa na-ula sucad sa pagtucod sa calibutan;

51 sugod sa dugo ni Abel, hangtud sa dugo ni Zacarías, nĝa guipatay taliuala sa altar ug santuario; sa pagcamatu-od nag-inĝon aco caniño, kini pagapanĝayo-on ning caliuatana.

52 Ala-ut camo, mĝa doctores sa bala-od; cay guicuba niño ang yau sa ca-alam; camo uala sumolod, ug sa nanagpanulod mi-ali camo.

53 Ug sa nag-inĝon pa siya ning mĝa butanĝa, ang mĝa escribas ug fariseos misugod sa pagpamunĝot sa hilabihan contra caniya, ug sa paghaguit caniya nĝa magsulti unta siya sa daghang mĝa butang;

54 nag-atang sila caniya, ug nagsingcamot sa pagbitic bisan unsa sa iyang ba-ba, aron mahimo ang pagpasanĝil caniya.

Kinsa ang tacus cahadlocan.

12 NI-INI, sa natigum ang libo ug libo ca mĝa tao, sa pagcabutang nĝa nagacadinis-ugay na man gani, misugod si Jesús pagsulti sa iyang mĝa tinon-an, naha-una: Magmatnĝon camo sa mĝa tinapay sa mĝa fariseos, nĝa mao ang pagcama-ut.

² Cay unalay tinabonan nĝa dili pagabucsan, unalay tinago nĝa dili hibalo-an.

³ Busa, cong magsulti camo diha sa ng̃itng̃it, sa hayag sa adlao hidonggan da; ug cadtong ifiong guihonghong didto sa m̃ga sulod, igasigao ibabao sa m̃ga balisbisan.

⁴ Nag-ingon aco caniño, m̃ga abian: Ayao camo cahadloc sa macamatay sa lauas, ug human uala nay arang pa mahimo.

⁵ Apan itudlo co caniño cang cansa camo mahadloc: Pangahadloc camo, ni-adto ñga tapus magpatay, may gahum pa gayud sa pagbalibag ñgadto sa infierno, sa pagcamatu-od nag-ingon aco caniño: Ni-ini pangalisang camo.

⁶ ¿Dili icabaligya ang lima ca langgam ñga magagmay sa duha lamang ca diot? Ug ualay bisan usa caniño guicalimtan sa atubang̃an ni Bathala.

⁷ Capin pa ang m̃ga buhoc sa ifiong olo gui-isip sa ualay saylo. Ayao camo cahadloc; may bili camo labao pa sa daghan langgam.

⁸ Ug aco nag-ingon caniño, ñga cadtong nagasuguid canaco sa atubang̃an sa m̃ga tao, ang Anac sa tao magasuguid usab sa iya sa atubang̃an sa m̃ga ángeles ni Bathala.

⁹ Apan ang mangulipas sa aco sa atubang̃an sa m̃ga tao, pangulipasan usab sa atubang̃an sa m̃ga ángeles ni Bathala.

¹⁰ Ug bisan kinsang maga-ingon sa pulong contra sa Anac sa tao, arang mapasaylo; apan ang manampalas contra sa Espiritu Santo, dili pasaylo-on.

¹¹ Ug cong dad-on camo sa atubang̃an sa m̃ga sinagoga ug sa m̃ga hocom ug sa m̃ga pono-an, ayao camo cabalaca, cong unsa ó unsa-on niño sa pagtubag ó ang ifiong isulti.

¹² Cay ang Espiritu Santo magatudlo caniño ni-anang orasa sa ang̃ay niño isulti.

Sambiñgay sa usa ca datong huñog.

¹³ Ug usa ni-adtong cadaghanan mi-ingon caniya: Magto-to-on, ingna ang acong igso-on ñga makigbahin siya canaco sa cabilin.

¹⁴ Apan siya mi-ingon caniya: Tao, ¿kinsa ang nagbutang canaco ñga magbabahin ó maghohocom diha caniño?

¹⁵ Nan, mi-ingon siya canilang tanan: Tau-ana niño ug pagbantay camo sa bisan unsang ca-ibog; cay ang kinabuh-

sa tao, dili cay ana-a da sa pagcahupong sa mga bahandi nga iyang guimanggap.

16 Usab mihisgut canila sa usa ca sambingay, sa pag-ingon : Ang oma sa usa ca taong dato mihatag sa daghang abut ;

17 ug siya nagtotimbang, sa pag-ingon : ¿ Unsay acong buhaton ? cay uala na acoy arang ca sudlan sa acong mga na-ani.

18 Ug mi-ingon : Buhaton co kini : gob-on co ang acong mga camalig ug tucoran labi pang dagcu ; ug adto co hiposa ang tanan cong bunga ug mga bahandi ;

19 ug ingnon co ang acong calag : Calag, duna canay daghang bahandi nga tinipigan aron sa daghang catu-igau, homonong ca, comon, uminom ug pomahulay.

20 Apan si Bathala mi-ingon caniya : Hungog, carong gabi-i cuba-on ang imong calag, ug ang imong guipangandam, ¿ cang cansa naman ?

21 Ingon ni-iui ang magatapoc sa catigayonan aron sa iyang caugalingon, ug dili siya dato sa bahin ni Bathala.

Paminguha sa kinabuhi.

22 Ug mi-ingon sa iyang mga tinon-an : Busa, nag-ingon aco canifo : dili ca-ayo camo magsingcamot sa inong kinabuhi, nahatungud sa inong pagca-on ; dili usab sa inong lauas nahatungud sa inong pagsul-ub.

23 Cay ang kinabuhi labao pa sa maca-on, ug ang lauas labao man sa panapton.

24 Palandongã niño ang mga ulac, nga uala magpugas ug uala mangani ; kini sila ualay camalig, ualay basanday ; ug si Bathala nagpaca-on canila, ¿ dili ba camo labing may bili sa mga langgam ?

25 Ug ¿ kinsa canifo, bisan pa daghang pagsingcamot, macadugang usa ca sicohan sa sucod sa iyang kinabuhi ?

26 Busa cong sa diutay uyamut nga butang dili camo macahimo, ¿ ngano man nga naningcamot camo, nahatungud sa uban ?

27 Palandungã ang mga lirio cong unsa ang pagtubo, uala magtug-ot ; apan mo-ingon aco canifo nga bisan gani si

Salomón sa iyang tibo-oc nga himaya uala macasul-ob sabi sa usa lamang ni-ini.

²⁸ Nan, cong sa sagbut nga caron ana-a sa yuta, ug ugma guinasuguod na sa hudno, nagapasul-ob man gani sa inĝon si Bathala, ¿dili ba labi pa caniño, mĝa tao, sa culang sa pagto-o?

²⁹ Busa, dili camo mag-utas sa pagpanĝita sa iñong cacanon bisan sa iñong i-imnon, dili usab unta camo sa huahuna mangguitahapon;

³⁰ Cay ang mĝa guinhari-an sa calibutan masingcamuton nanĝita ning tanang mĝa butang. Ug ang iñong Amahan nasayud nga may kinahanglan camo ning mĝa butang.

³¹ Hinono-a panĝita-a una ang guinhari-an Niya, ug kining tanang butang ihatag gayud caniño cay pacapiu lamang.

³² Ayao camo cahadloc, panon nga diutay, cay sa Amahan nacahimo-ot ang paghatag caniño sa guinhari-an.

³³ Ibaligya ang guinamanggad niño, ug panlimos camo; pamuhat camo sa mĝa puntil nga dili matigulang, banhandi sa langit nga macauala nay maculang caniño, didto sa dili na mo-abut ang cauatau, ug ualay bocboc nga mangotcot.

³⁴ Cay cong ha-in ang iñong bahandi atu-a usab ang iñong casingcasing.

Sambinĝay sa binatonang nagtucao.

³⁵ Tubgon ang mĝa bocoboco, dagcutan ang mĝa suga;

³⁶ ug irahimo camo nga maong mĝa tao nga naghulat sa ilang Guino-o, cong umabut na guican sa combirá; aron mahadangat na ug magtauag, bucsan siya guilayon.

³⁷ Bulahan cadtong mĝa alagad nga sa pag-abut sa ilang Guino-o guicaplagan nga magtucao, sa pagcamatu-od nag-inĝon aco caniño, nga siya da ang magbacus, ug sa naghimo nga manlingcod sila sa can-anan, modo-ol ug siya hino-on ang maga-alima.

³⁸ Ug cong domangat siya sa icaduhang vigilia* ó sa icatolo, ug hi-abutan niya sila, inĝon ni-ini, bulahan man cadtong mĝa alagad.

* Usa ca bahin sa gabi-i nga may guidugayon sibo sa tolo ca oras.

³⁹ Apan masayud camo, n̄ga cong hibalo-an pa unta sa Amahan sa panimalay sa oras n̄ga idanḡat sa cauatan, magtucao gayud ug dili niya pasagdan n̄ga pagacalutan ang iyang balay.

⁴⁰ Pangandam usab camo ; cay sa oras n̄ga uala niño hunahuna-a ang Anac sa tao mo-anhi.

⁴¹ Si Pedro uña mi-ingon : Guino-o, ¿ nag-ingon ca ni-anang samingay canamo ó usab sa tanan ?

⁴² Ang Guino-o mi-ingon caniya : ¿ Kinsa man ang mayordomo n̄ga bu-otan ug mapanagan-on n̄ga guibutang sa iyang guino-o sa panimalay niya, aron siya magdulot sa can-on canila sa igo n̄ga oras ?

⁴³ Bulahan cadtong alima n̄ga sa paghi-abut sa iyang Guino-o, nagabuhat sa ingon ni-ini.

⁴⁴ Sa pagcamatu-od nag-ingon aco caniño, n̄ga ibutang siya ibabao sa tanan niyang m̄ga bahandi.

⁴⁵ Apan cong cadtong alima mo-ingon sa iyang casingcasing: Ang acong guino-o nagadugay sa pag-anhi, ug magasugod sa pagpamunal sa m̄ga binatonan babae ug lake, ug sa pagca-on, ug pag-inom, ug paghubog ;

⁴⁶ modanḡat uña ang guino-o ni-adtong alagad sa adlao n̄ga uala niya pa-abuta ug sa oras n̄ga uala niya hibalo-i ; ug gui-ablihan niya sa binonalay, ug pagatudlo-an sa iyang bahin unong sa m̄ga binatonan n̄ga dili matinomanon.

⁴⁷ Cay cadtong alagad n̄ga naca-ila sa cabubut-on sa iyang guino-o, ug uala maghimo sa tagana, uala magbuhat sumala sa iyang cabubut-on, pagasilotan sa daghan n̄ga hampac.

⁴⁸ Apan ang uala masayud, ug mihimo sa m̄ga butang n̄ga angay sa m̄ga hampac, pagasilotan sa diriot n̄ga m̄ga hampac ; cay ni-adtong guitaga-an sa daghan, daghan man ang pangayo-on caniya ; ug ni-adtong dacu ang guitugyan, labi pang pagapaninḡan.

¹ *Si Jesús nagsulod sa calayo ug pagbahin.*

⁴⁹ Mi-anhi aco sa pagsunlib sa yuta ; ¿ ug unsa pay bu-ot co, cong ana-a guidagcutan na ?

50 Sa usa ca pagbufiag hino-on kinahanglan pagabufiagan aco ; jay ! unsa nga pagcagu-ol co hangtud nga matuman na.

51 ¿ Naghunahuna camo nga aco mi-anhi aron maghatag sa pagda-et sa yuta ? Nag-ingon aco caniño nga uala ; cong dili hino-on pagcabahin.

52 Cay sugod caron ngadto sa caulahi-an duna lilima sa usa da gayud ca balay binahin, totolo contra sa duruha ug duruha contra sa totolo.

53 Mabahin man amahan contra sa anac, ug anac contra sa amahan ; inahan contra sa anac babae, anac babae contra sa inahan ; ugangan contra sa masamong ug masamong contra sa ugangan.

Ang m̄a tima-an sa m̄a adlao.

54 Nag-ingon usab siya sa m̄a tao : Cong nacakita camo usa ca pang'anod nga nagtoybo sucad sa casadpan, uña nag ingon camo : Mo-anhi usa ca ulan, ug mao man.

55 Cong homoros ang timog, nag-ingon camo ; nga may init, ug duna man.

56 Mga ma-ut, naughibalo camo, maghocom nahatungud sa naong sa yuta ug langit, ¿ nan ngano man nga dili camo macahocom nahatungud ning panahon ?

57 ¿ Ug ngano man usab caniño gayud dili man camo maghocom sa matarung ?

58 Nan, cong nag-adto icao cuyog sa imong ca-auay sa atubangan sa hocom, buhaton mo sa dalan ang arang mahimo aron magauas ca caniya ; labon pa ba nga pagtaralon ca ngadto sa hocom, ug ang hocom magahatag canimo sa alguacil, ug ang alguacil magabalhug canimo sa bilanggo-an.

59 Nag-ingon aco canimo, nga dili ca mahagula didto hangtud nga hibayran mo ang catapusan nga usa ca diutay.

Pagpatay sa m̄a Galileos ug ang torre ni Siloé.

13 MAY didto ni-adtong panahona pipila nga misuguilon caniya bahin ni-adtong m̄a Galileos, nga ang ilang dugo guisacut ni Pilato sa dugo sa iyang m̄a halad.

² Ug siya sa pagtubag, mi-ingon canila : ¿ Naghunahuna di-ay camo nga kining mga Galileos labi pang macasasala sa tanang Galileos, tungud cay guipa-antus ning mga butanga?

³ Nag-ingon aco caniño nga dili ; hinono-a, cong dili camo maghinulsul, camong tanan mangamatay sa ma-ong pagca-agui.

⁴ Ó cadtong napulo ug ualo nga hindat-ugan sa torre didto sa Siloé ug nangamatay, ¿ Nagdahum camo nga sila labing macasasala sa tanang tao nga nagpuyo sa Jerusalem?

⁵ Nag-ingon aco caniño nga dili ; hinono-a, cong dili camo maghinulsul, camong tanan sa maong pagca-agui mangamatay.

Sambinḡay sa hiquerang ualay pamunḡa.

⁶ Ug nagsulti siya : May tao nga duna ing usa ca pono-an nga higuera tinanom didto sa iyang caparrasan ; ug mi-adto siya nangita sa bunga didto caniya, apan uala macacaplag.

⁷ Nan mi-ingon siya sa magpaparras : Ani-a dinhi, tolo na ca tu-ig caron nga nag-anhi aco sa pagpangita sa bunga ning higuera, ug uala aco macacaplag ; putla cay macadaut usab sa yuta.

⁸ Apan siya nagtubag, mi-ingon caniya : Guino-o, pasagdi lamang una ning tu-iga usab, hangtud nga aco magcalot sa iyang libut ug magbo-bo sa abono.

⁹ Ug cong mamunḡa man uña, ma-ayo ; apan cong dihi, nan putlon mo.

Pag-ayo sa usa ca babaeng bacol.

¹⁰ Ug diha nagtudlo siya sa usa sa mga sinagoga usa ca adlaong sábadó.

¹¹ Ug ani-a dinhi, sa usa ca babae nga may usa ca espíritu sa sakit napulo na ug ualo ca tu-ig, ug nagticu-cu na lamang ug bisan unsa-on dili macatuy-od.

¹² Ug cay si Jesús nacakita caniya, iyang guitauag nḡadto caniya, ug gui-ingon niya : Babae, gauas ca na sa imong sakit.

13 Ug guitapi-on ang iyang mġa camot ibabao sa babae, ug dihadiba kini siya nacatuy-od ug nagadayeg cang Bathala.

14 Apan sa nagtubag ang pono-an sa sinagoga, guilao-ayan nġa si Jesús magahimo sa pag-ayo sa adlaong sábadó, mi-inġon sa cadaghanan : May unom ca adlao sa pagbuhat ; busa umanhi camo ning mġa adlao, ug camo paga-ayohon ; ug ayao sa adlao nġa sábadó.

15 Ang Guino-o uña mitubag, ug mi-inġon : Mġa ma-ut, ġ tagsatagsa caniño, sa adlaong sábadó, dili ba magabaddad sa iyang baca ó asno sa ilang pasonġan, ug magadala canila sa pagpa-inom ?

16 Ug ni-ining babae, caluat ni Abraham, nġa caniya nagahigut si Satanás, ani-a dinhi, kining napulo ug ualo ca tu-ig, ġ dili di-ay siya cabadbaran sa iyang gapus sa adlaong sábadó ?

17 Ug sa nagpulong siya ni-ini, tanan niyang mġa ca-auay nanġa-ulao, ug ang tibo-oc nġa cadaghanan nalipay sa tanang mġa buhat nġa mahimaya-on nġa guihimo niya.

Mġa sambinġay sa lugas sa mostaza ug levadura.

18 Uña mi-inġon siya : ġ Sa unsa mahasama ang guinhari-an ni Bathala, ug sa unsa aco mahasama ?

19 Nahasama man sa usa ca liso nġa mostaza, nga sa usa ca tao guipunit ug guipugas sa iyang laguerta ; ug mitubo ug nahimong cahoy ; ug ang mġa langgam sa langit mingbatog sa iyang mġa sanġa.

20 Ug mi-inġon pag-usab : ġ Sa unsa co isama ang guinhari-an ni Bathala ?

21 Sama man sa usa ca levadura nġa guicuba sa usa ca babae ug guitabonan sa tolo ca sucod sa harina, hangtud nġa ang tanan mitubo.

Ang vig-ot nġa gauang.

22 Ug naga-agui siya sa mġa ciudad ug aldea, nagtudlo ug naglacat padulong sa Jerusalem.

²³ Ug mi-ingon usa ca tao caniya : Guino-o, ¿ diriot da ang maluas? Apan siya mi-ingon canila :

²⁴ Panlimbasug camo aron pagsulod sa ganha-ang pit-os; cay nag-ingon aco canifio nga daghan ang magsingcamot sa pagsulod ug dili macahimo.

²⁵ Ubus na mobanjon ang amahan sa panimalay, ug motac-om sa gangha-an, ug magsugod camo, sa didto camo sa gauas, sa pagsampit sa gangha-an, sa pag-ingon : Bucsi cami, ug siya sa pagtubag mo-ingon canifio : Uala aco masayud tagadi-in camo.

²⁶ Ufia magasugod camo sa pag-ingon : Sa imong atubangan cami nagaca-on ug naga-inom, ug icao nagatudlo canamo sa atong mga sauang ;

²⁷ Apan siya mo-ingon : Nag-ingon aco canifio, nga uala aco mahibalo tagadi-in camo ; palayo camo canaco tanan nga magbubuhay sa mga sala.

²⁸ Didto na ufia ang dangoyngoy ug ang pagcagot sa mga ngipon cong macakita camo cang Abraham, ug cang Isaac, ug cang Jacob, ug sa tanang manalagna sa guinhari-an ni Bathala, ug camo mga binalibag sa gauas.

²⁹ Ug mangabut guican sa silangan ug casadpan, ug sa amihanan ug sa odtohan, ug manlingcod sa can-anan sa guinhari-an ni Bathala.

³⁰ Ug ani-a dinhi nga may mga ulahi nga manghi-una, ug may mga mahi-una nga ma-ulahi.

Si Jesus mapanagan-on contra cang Herodes.

³¹ Ni-adtong maong orasa ming-abut mga fariseos nga naga-ingon caniya : Gula, ug pahaua dinhi ; cay si Herodes bu-ot mopatay canimo.

³² Apan siya mi-ingon : Lacat camo ug ingna cadtong zorra : Ani-a dinhi nga nagpalugua aco sa mga yaua, ug nagahimo aco sa mga pag-ayo carong adlawa ug ugma, ug sa icatolo ca adlao mahingpit na aco.

³³ Apan kinahanglan nga maglacat aco carong adlawa, ug ugma, ug damlag ; cay dili mahimo nga usa ca manalagna mamatay gauas sa Jerusalem.

³⁴ ¡Ohy Jerusalem, Jerusalem, icao n̄ga nagpatay sa m̄ga manalagna, ug nagbato sa m̄ga sinogo! Nacapila aco bu-ot mihipos sa imong m̄ga anac, sahi sa himonḡa-an naghipos sa iyang m̄ga piso ubus sa iyang m̄ga paco; ug uala ca bomu-ot.

³⁵ Ani-a dinhi, ang iñong balay nahimong caminḡauan diha caniño ug aco mo-ingon: Dili na camo macakita canaco, hangtud n̄ga modanḡat ang panahon n̄ga camo mo-ingon: Daigon ang nag-anhi sa n̄galan sa Guino-o.

Pagca-ayo sa usa ca nanghupong.

14 Ug nahatabo n̄ga sa pagsulod sa balay sa usa sa m̄ga haud sa m̄ga fariseos sa usa ca adlao n̄ga sábadó, aron magca-on sa tinapay, sila nagpani-id caniya sa tago.

² Ug ani-a dinhi, n̄ga sa atubanḡan niya may usa ca tao n̄ga nanghupong.

³ Ug sa nagtubag si Jesús, misulti sa m̄ga doctores sa balaod ug sa m̄ga fariseos, sa pag-ingon: ¿Matarung ba ang pag-ayo sa sábadó ó dili?

⁴ Apan sila mihilom. Uña guidauat niya ang tao iyang gui-ayo, ug guipapanamilit;

⁵ ug canila mi-ingon siya: ¿Kinsa caniño ang may usa ca baca n̄ga nahulog sa usa ca atabay, ug sa guilayon dili mocuha sa adlao n̄ga sábadó?

⁶ Ug uala sila macatubag caniya ning m̄ga butanḡa.

Sambinḡay sa m̄ga unang lingcoranan ug sa m̄ga dinapit.

⁷ Ug mipahayag siya usa ca sambinḡay sa m̄ga dinapit, pagpacamatngon niya gui-unsa pagpamili nila sa m̄ga unang lingcoranan; nag-ingon canila:

⁸ Cong guidaipit ca sa usa ca tao sa casal, ayao paglingcod sa labing hata-as n̄ga lingcoranan, cay tingali duna pay la-in taong labao canimo n̄ga dinapit usab ni-adtong taohana;

⁹ ug sa midanḡat cadto n̄ga midapit canimo ug caniya, maga-ingon canimo: Taga-i kini siya sa iyang calingcoran, ug uña magasugod ca sa caula-on mo n̄ga paglingcod sa lingcoranan n̄ga labing ubus.

10 Hinono-a, cong dinapit ca man ugaling, umadto ug lomingcod ca sa lingcoranan labing ubus, aron cong umabut na ang midapit canimo ingnon ca niya: Abian, sumaca ca sa ita-as, uña may himaya ca sa atubangan sa tanan nagpanlingcod uban canimo.

11 Cay cadtong nagapahita-as, igapa-ubus; ug ang nagpa-ubus, ipata-as.

12 Mi-ingon usab siya ni-adtong nagdapit caniya: Cong maghimo ca usa ca pagca-on ó usa ca pagpanihapon, ayao pagtauag sa imong mga abian, bisan sa imong mga igso-on, bisan sa imong mga caubanan, bisan sa mga silingang dato; cay tingali uña modapit usab sila canimo, ug nahimo canimo ang balus.

13 Apan cong magdolot ca man ugaling maoy panaoga, ang mga cabus, ang mga kimay, ang mga pi-ang ug ang mga buta;

14 ug mabulahan icao, cay sila ualay icabalus canimo; cay pagabaslan diha canimo sa pagcabanhao sa mga matarung.

Sambinḡay sa dacung panihapon.

15 Sa pagpacabati sa usa sa nanaglingcod sa can-anan uban caniya, gui-ingon siya: Bulahan cadtong moca-on sa tinapay sa guinhari-an ni Bathala.

16 Apan siya mi-ingon: May tao mihimo usa ca dacung panihapon, ug midapit sa daghan.

17 Ug sa panihapon na mipa-adto sa iyang sologo-on sa pag-ingon sa mga dinapit: Ngari na camo cay ang tanan andam na.

18 Ug ang tanan dungan, misugod pagpamalibad. Ang naha-una mi-ingon caniya: Mipalit aco usa ca yuta, ug kinahanglan co ang pagguican ug pagtan-ao; nangamuyo aco nga calauaton mo ang acong balibad.

19 Ug usa mi-ingon: Mipalit aco lima ca paris nga baca, ug solayan co caron sila; nag-ampo aco cauimo nga isipon mo aco nga nacabalibad na.

20 Ug ang usa mi-ingon: Bag-o pa aco nacasal, sa tungud ni-ini dili aco maca-acto.

21 Sa mipa-uli na ang sologo-on, nagpahibalo ning mga butanga caniya sa iyang guino-o. Uña nasuco ang amahan sa panimalay, ug mi-ingon sa iyang sologo-on: Gumula ca pagdali ngadto sa cadaghanan ug sa mga dalaudalan sa ciudad, ug dad-a nghanhi ang mga cabus, mga kimay, mga buta ug mga pi-ang.

22 Ug mi-ingon ang sologo-on: Guino-o, nabuhat na ang imong guisugo, ug gani hamugauay pa gayud.

23 Ug mi-ingon ang guino-o sa sologo-on: Gumula ca ngadto sa mga agui-anan, ug sa mga cabungturan, ug cutub sa hipalغان mo pilita sa pagpa-anhi aron mapuno ang acong balay.

24 Cay gui-ingon co caniño, nga ualay bisan kinsa ni-adtong mga taong guidapit, nga motilao sa acong panihapon.

Sambingay sa pagpanagana.

25 Ug mga dagcung cadaghanan nagcuyogcuyog caniya; ug sa mi-atubang siya canila, mi-ingon:

26 Cong dunay mo-anhi canaco, ug dili niya pagadumtan ang iyang amahan, ug asaua, ug mga anac, ug mga igso-ong lake, ug mga igso-ong babae ug ang iyang maong kinabuhi usab, dili mahimo nga ma-acong tinon-an.

27 Ang dili magpas-an sa iyang cruz ug naganonot canaco, dili man ma-acong tinon-an.

28 Cay ¿kinsa caniño ang bu-ot motucod usa ca torre, dili una molingcod ug mag-isipisip sa mga magamit aron makita cong duna bay icapatibauas?

29 Tingali uña nga sa tapus ibutang ang mga sicaranan, ug sa dili na niya pagpacahuman, ang tanan macakita mosugod sa pagbi-aybi-ay caniya,

30 sa pag-ingon: Kining tao misugod sa pagtacob, ug uala macatibauas.

31 ¿Ó kinsang hari-a sa nagguican siya sa pagtagbo sa usa ca la-ing hari, dili una molingcod ug magpakitambag, cong

mahimo ba sa napulo ca libo ang pag-asdang niya sa nag-abut contra caniya, nonot sa caloha-an ca libo?

³² Ó cong dili, sa halayo pa ang usa, nagapadala siya usa ca embajada ug nagapanḡayo sa mḡa sabut sa pagda-et.

³³ Busa inḡon ni-ini tagsatagsa caniño nḡa dili motalicud sa tanaug ana-a caniya, dili mahimo nḡa ma-acong tinon-an.

³⁴ Ma-ayo man ang asin, apan cong ang asin cauad-an sa iyang caparat, ḡ unsa man ang icapaha-uli caniya?

³⁵ Bisan pa sa yuta, bisan gani sa ithanan magapulus pa; cong dili isalibay na lamang sa gauas. Ang may igdodouḡog, mamati.

Mḡa sambinḡay sa hayop ug sa salaping nauala.

15 APAN ang tanang publicanos ug mḡa macasasala nano-ol caniya, aron mamati.

² Ug ang mḡa fariseos ug escribas nanaḡlibac, sa pag-inḡon: Kini nagadawat sa mḡa macasasala, ug uban canila nagea-on.

³ Ug siya misulti canila ning sambinḡay:

⁴ ḡ Kinsa diha caniño nḡa sa may usa ca gatus nḡa hayop, ug sa pagcauala sa usa canila, dili mobia sa casiaman ug siam sa camingauan ug mo-adto sa pag-apas sa nauala, hangtud nḡa hipalḡan?

⁵ Ug sa guipalḡan na, malipayon nagpas-an siya sa hayop.

⁶ Ug sa pagdaḡat na sa balay, nagsangpit siya sa iyang mḡa abian ug silinḡan, ug nag-inḡon canila: Paglipay camo uban canaco, cay guipalḡan co na ang hayop co nḡa nauala.

⁷ Nag-inḡon aco caniño, nḡa ning pagca-agui may calipay sa lanḡit tunḡud sa usa ca macasasala nga naghinulsul, labi pa cay sa casiaman ug siam ca mḡa mataruḡ nḡa ualay kinahanglan sa paghinulsul.

⁸ ḡ Kinsa ang habae, nḡa may napulo ca salapi, cong mauala ang usa, dili magdagcot sa suḡa, ug manilbig sa balay, ug mangḡita nḡa macugui hangtud sa pagcacaplag niya?

Sambinḡay sa mayordomong macalit.

16 MI-INGON usab sa iyang mḡa tinon-an: May taong dato nḡa duna ing mayordomo, nḡa guipasauḡinlan sa atubangan niya cay ma-usicon sa iyang mḡa bahandi.

² Ug sa guitauag siya, gui-ingon: ḡ Unsa kining nadongḡog co tungud canimo? maghatag ca sa ihap sa imong pagcamayordomo; cay dili cana mamahimong mayordomo pa.

³ Nan ang mayordomo sa ilalum lamang sa iyang hunahuna: ḡ Unsa na man ang buhaton co, nḡa ang acong guino-o nagacuha canaco sa pagcamayordomo? Magcoycoy, dili aco macahimo; sa pagpakilimos, ma-ulao aco.

⁴ Apan ibalo-an co na ang acong pagabuhaton, aron cong ilisan aco sa pagcamayordomo, ang acong mḡa guipasaniban modauat canaco sa ilang mḡa balay.

⁵ Nan sa guitauag niya ang tagsatagsa sa mḡa utang sa iyang guino-o, mi-ingon sa naha-una: ḡ Pila ang utang mo sa acong guino-o?

⁶ Ug mi-ingon: Usa ca gatus ca tacal sa lana. Ug mi-ingon siya caniya: Calauata ang imong catungdanan, ug lomingcod ca sa madali, ug isulat mo calim-an da.

⁷ Uḡa mi-ingon siya sa usa: Ug icao ḡ pila ang imong utang? Ug siya nui-ingon: Usa ca gatus ca coro nḡa trigo. Mi-ingon siya ni-ini caniya: Calauata ang imong catungdanan, ug isulat caualo-an.

⁸ Ug ang iyang guino-o midayeg sa iyang mayordomong macalit, cay mabu-ot nagabuhad; cay ang mḡa anac ni-ining mḡa adlawa mao, sa nahatungud sa iyang liuatan, ang labing ma-abtic sa hunahuna cay sa mḡa anac sa cahayag.

⁹ Ug caniño nag-ingon aco: Himoa nḡa iñong abian guican sa patigayon sa da-utan aron cong mamatay camo, modauat sila caniño sa pinoy-anang ualay catapusan.

¹⁰ Ang matinumanon sa dirirot, sa daghan matinumanon usab; ang macalit sa dirirot uyamut, sa daghan macalit usab.

¹¹ Busa cong sa nahatungud sa da-utan patigayon uala camo magmatinumanon, ḡ kinsa man ang mopial caniño sa mḡa catigayonang matu-od?

12 Ug cong sa dih iño uala camo inagmatinumanon, kinsa man ang mohatag caniño sa arang ma-iñong caugalingon?

13 Ualay sologo-on nga macahimo sa pag-anoma sa duha ca agalon; cay magdomot sa usa, ug sa usa mahagugma. Dili camo maca-anoma cang Bathala ug sa Limbong.

Ang gahum sa bala-od.

14 Ug ang mga fariseos, nga maoy mahagugma-on sa salapi, nagapamati ning tanang butang, ug nagbi-aybi-ay caniya.

15 Ug si Jesús mi-ñgon canila: Camo macamatu-od caniño sa atubangan sa mga tao; apan si Bathala naca-ila sa iñong mga casingcasing; cay cadtong guipata-as diha sa mga cataohan, talamayon man sa atubangan ni Bathala.

16 Ang bala-od ug ang mga manalagna, lakip si Juan mitagna; cutub cani-ado ang guinhari-an ni Bathala guinauali man, ug ang tagsatagsa mosulod caniya sa lugos.

17 Labing sayon pa hino-on nga mo-agui ang langit ug ang yuta, dili mapaco usa ca cudlit sa bala-od.

18 Cadtong mobia sa iyang asaua, ug mangasaua sa la-in, naghimo sa panapao; ug cadtong mangasaua sa guibia-an sa bana naghimo sa panapao.

Sambinḡay sa dato ug sa cabus nḡa Lázaro.

19 May usa ca dato nga nagasul-ob sa panapton mapula ca-ayo ug sa lino nga magamay ug maputi, sa tanang adlao duna man siya combirá sa mga mahal nga calan-on.

20 May usa ca makililimos guingatlan si Lázaro, nga guinapagula sa gatas sa gangha-an puno sa bahac.

21 Ug sa nagtinguha siya sa cauang sa mga mombo nga mangatagas sa can-anan sa dato. Apan lakip ang iro nano-ol ug nanilap sa iyang mga samad.

22 Ug nahatabo nga namatay ang makililimos, ug guidala sa mga ángeles sa seno ni Abraham; ang dato usab namatay ug guilubong.

23 Ug sa inferno guiyabat niya ang iyang mga mata, diha sa mga casakitan, ug nakita niya si Abraham, sa layo, ug si Lazaro sa sabacan ni-ini;

²⁴ Ug sa mituao siya, mi-ingon: Ama Abraham, malo-oy ca canaco, ug pa-ari-a si Lázaro aron homdon niya ang tomoy sa iyang tudlo sa tubig nga mabugnao, ug pabugnauan niya ang acong dila; cay ani-a guisakit aco ning siga.

²⁵ Apan si Abraham mi-ingon: Anac, mahanumdum ca nga nadauat mo na ang imong mga bahandi sa buhi ca pa, ug ni Lázaro sa sama nga pagca-agui ang mga calisud niya; apan caron, ani-a siya guinalipay dinhi, ug icao, guisakit.

²⁶ Ug ibabao ning tanan, dinhi canamo ug diha canifio adunay guibutang usa ca dacung langob; aron ang bu-ot motaboc guican diha ualay macataboc ngari canamo.

²⁷ Mi-ingon uña siya: Nan, naga-ampo aco canimo, anahan, nga sogo-on mo siya sa balay sa acong amahan;

²⁸ cay duna aco ing lima ca igso-on; aron siya magmatu-od canila, aron dili sila manganhi usab ning himutangán sa casakit.

²⁹ Apan si Abraham mi-ingon: Duna sila cang Moisés ug sa mga manalagna; mamati lamang sila canila.

³⁰ Ug siya mi-ingon: Dili, Ama Abraham, cana dili pa igo; apan cong duna man ing mo-adto sa diha sa mga minatay, sila managhinulsul.

³¹ Siya mi-ingon hino-on caniya: Cong dili sila mamati cong Moisés ug sa mga manalagna, dili usab managpano-o bisan dunay mobangon diha sa mga minatay.

Sa mga calao-ay; sa pasaylo sa mga tampalas; sa gahum sa bala-od.—Ang mga sologo-ong ualay pulus.

17 MI-INGON usab sa iyang mga tinon-an: Dili mahimo nga dili duna gayud ing macapandol; apan, ala-ut cadtong guiguicanan ni-ana.

² Labi pang maca-ayo caniya ang pagbitay sa usa ca bato sa galingan diha sa iyang li-og, ug ilabo siya sa dagat, ili himo-on niya ang paghulog sa usa lamang ning nja cabata-an.

³ Sil-inga nifio ang ifiong caugalingon, cong macas la canimo ang imong igso-on, badlongon mo siya; cong mag u-nulsul man pasaylo-on mo siya,

⁴ ug bisan pa macapito sa usa ca adlao macasala canimo, ug macapito usab mobalic canimo sa pag-ingon: Naghinulsul aco, magpasaylo ca caniya.

⁵ Ug mi-ingon ang mga apóstoles sa Guino-o: Dugangan mo cami sa pagto-o.

⁶ Ug ang Guino-o mi-ingon: Cong duna camo ing pagto-o ingon lamang sa liso sa mostaza, sa pag-ingon niño ning sicomoro: Magluca ca, ug mag-itanom ca sa dagat, ug mosugot dayon caniño.

⁷ ¿Apan kinsa man diha caniño nga dunay usa ca sologo-on nga nagdaro ug nagtuguay sa hayop, mo-ingon caniya cong maha-uli guican sa darohan: Ngari uña ug lomingcod ca sa pagca-on?

⁸ ¿Ug dili na hino-on mo-ingon caniya: Digamoha ang acong icapanihapon; ug magbacus ca, ug alimahan mo aco, hangtud nga aco nacaca-on ug naca-inom, ug human coma-on ca ug ominom?

⁹ ¿Magpasalamat siya sa sologo-on, cay guibuhat ang guisugo caniya? Sa acong sabut dili.

¹⁰ Sa sama nga pagca-agui camo usab, sa gütuman niño ang guisugo caniño, umingon camo: Mga sologo-on cami nga ualay mga pulus cay ang among nabuhat mao man lamang ang sa among catungdanan nga pagabuhaton.

Pagca-ayo sa napulo ca sanlahon.

¹¹ Ug nahatabo cay nagalacat pa-ingon sa Jerusalem nga mo-agui sa kinatas-an sa daplin nga pag-utlan sa Samaria ug Galilea.

¹² Ug sa pagsulod sa usa ca aldea, mingsugat caniya napulo ca sanlahon, nga mihonong sa halayo pa:

¹³ Ug mipatugbao sa tingog mi-ingon: Jesús, Magtoto-on, malo-oy ca canamo.

¹⁴ Sa pagcakita niya canila, gui-ingon sila: Lacat, ug pakita camo sa mga pari. Ug nahatabo nga sa naglacat pa sila, nannga-ayo.

¹⁵ Ug usa canila, sa pagkita nga nannga-ayo man sila, mibalic sila sa agui, nagdayeg cang Bathala sa dagcung mga tingog;

16 ug mihapa sa mga ti-ilan ni Jesús, nagpasalamat caniya ; ug siya samaritanhon man.

17 Ug si Jesús sa pagtubag, mi-ingon: ¿ Uala mama-ayo ang napulo? ¿ Apan ha-in man ang siam?

18 Uala hicaplagui bisan kinsa nga macabalic sa paghatag unta sa mga salamat cang Bathala, cong dili kini dang domodo-ong.

19 Ug mi-ingon siya caniya: Tomindog ca, lomacat ca, icao nama-ayo na.

Sa hinanali nga pag-anhi sa guinhari-an ni Bathala.

20 Cay guipangutana sa mga fariseos cong canus-a mo-anhi ang guinhari-an ni Bathala mitubag canila sa pag-ingon: Ang guinhari-an ni Bathala dili mo-anhi nonot sa mga pasundayag sa gauas.

21 Dili sila maca-ingon: Ani-a dinhi, ó: Atu-a didto, cay ani-a dinhi nga ang guinhari-an ni Bathala ana-a sa sulod niño.

22 Apan sa iyang mga tinon-an mi-ingon: Mga adlao modangat nga magapaninguha da camo motan-ao usa sa mga adlao sa Anac sa tao ug dili camo macakita ni-ana.

23 Ug caniño mo-ingon sila: Atu-a didto, ó: Ani-a cana dinhi. Ayao camo pag-adto bisan di-in, ayao camo pagsunod canila;

24 cay ingon sa kilat, diha sa pagpangilat sucad sa usa ca tomoy ubus sa langit modan-ag ngadto sa luyong tomoy ubus sa langit; ingon ni-ini ang Anac sa tao sa iyang adlao.

25 Apan kinahanglan nga mag-antus una sa daghang mga butang, ug paga-ayran ning liuatana.

26 Ug sahi sa nahatabo sa mga adlao ni Noé, ingon usab ni-ini mao man sa mga adlao sa Anac sa tao.

27 Nanagpang-a-on, nanagpang-inom, nanagpinang-asao-ay ug nanagmiño hangtud sa adlao nga misulod si Noé sa arca; ug mi-abut ang lunop, ug miguba sa tanan.

28 Sa samang pagca-agui mahatabo usab, ingon sa nahatabo cang Lot: nanagpang-a-on, nanagpang-inom, nanagpamalit, nanagpamaligya, nanagpananom, nanagpamalay;

²⁹ apan sa adlao nga si Lot inigula sa Sodoma, mi-ulan calayo ug azufre sucad sa langit, ug naguba ang tanaan.

³⁰ Sa maong pagca-agui mahatabo sa adlao nga ang Anac sa tao ipahayag.

³¹ Ni-adtong adlao ang ana-a sa balisbisan, ug sa iyang mga butang sa balay, dili mana-og aron pagdala ni-ana; ug ingon ni-ini ang ana-a sa oma dili mobalic sa agui.

³² Hinumduman nifio ang asaua ni Lot.

³³ Ang magsingcamot sa pagluas sa iyang kinabuhi, mag-usic hino-on; ug ang mag-usic, macatipig hino-on.

³⁴ Nag-ingon aco canifio nga ni-adtong gabi-i duruha ang maha-anha sa usa ca higda-anan; ang usa pagacuha-on ug ang usa pagabia-an.

³⁵ Dunay duruha ca babae mag-ipon sa paggaling; ang usa pagacuha-on ug ang usa pagabia-an.

³⁶ (May duruha ca tao sa natad; ang usa pagacuha-on ug ang usa pagabia-an.)

³⁷ Ug ang mga tinon-an sa pagtubag nag-ingon caniya: ¿Asa man, Guino-o? Ug siya mi-ingon canila: Asa gani ang lauas nga patay, adto usab managtigom ang mga buitres.

Sambingay sa balicong hocom.

18 UG mipagula canila usa ca sambingay bahin sa pagkinahanglan sa pag-ampo guibapon ug sa dili pagluya;

¹ nag-ingon: May usa ca hocom sa usa ca ciudad, nga ualay cahadloc cang Bathala, ug ualay tahud sa tao.

² Duna usab ni-adtong ciudad usa ca habaeng balo, nga sa uacadaghan nag-adto caniya, sa pag-ingon: Buhati aco sa catarungan, sa naggauas ca canaco sa acong ca-auay.

³ Ug siya uala una bomo-ot may pila ca adlao: apan uña mi-ingon siya sa iya lamang caugalingon: Bisan uala aco mahadloc cang Bathala, ug uala aco magtahud sa tao;

⁴ apan, cay kining balo nagahasol canaco, togotan co siya sa catarungan; simbaco cong nag-anhi siya sa canonay ca-upsan uña aco sa pa-ilub.

⁵ Ug mi-ingon ang Guino-o: Pamati-a nifio ang gui-ingon sa hocom dili matarung.

7 Ug dili caba si Bathala molaban sa catarungan sa iyang mga pinili, nga nagtuo caniya adlao ug gabi-i, huan madugay sa ta-as nga panabon nabatungud canila?

8 Nag-ingon aco canifo nga molaban sa ilang catarungan sa ualay dugay. Bisan pa ni-ini ang Anao sa tao, cong maha-anhi, g macacaplag pagto-o ibabao sa'yuta?

Sambingay sa usa ca fariseo ug usa ca publicano.

9 Ug mi-ingon usab usa ca sambingay sa pipila sa nanagtambong, nga nagla-uum sa ilang caugalingon nga sila mga matarung, ug nagatamay sa uban:

10 Duha ca tao misaca sa simbahan sa pagpangadyo; ang usa fariseo, ug ang usa publicano.

11 Ang fariseo, nagtindog, nangadyo sa iyang caugalingon ning pa-aguiba: Bathala, nagpasalamat aco canimo nga uala aco mahasama sa ubang mga tao, mga kiruan, dili matarung, mga mananapao, uala gani ingon ning publicano.

12 Nagapu-asa aco caduha sosimana; naghatag aco sa mga icapulo cutub sa ni-a canaco.

13 Apan ang publicano, nagtindog didto sa layo, uala bomo-ot magyahat sa langit; cong dili nagapamooxo hino-on sa dughan, nag-ingon: Bathala, caloy-an mo acong macasuala.

14 Nag-ingon aco canifo nga kini siya nana-ox ngadto sa iyang balay guimatuoran labi cay sa usa; cay cadlong inagapata-as, maha-ubus; apan ang mangupa-ubus, maluta-as.

Si Jesús nanangin sa mga bata.

15 Ug guidala nghanhi caniya ang ilang mga batang gagmay aron siya homicap canila; apan ang pagkita ni-ini sa mga tinon-an, guibadlong nila sila.

16 Si Jesús hino-on mitauag canila ug mi-ingon: Pasas ang mga batang gagmay nga mano-ol canaco, ug dili ni pagdid-an; cay ila man ang guinhari-an ni Bathala.

17 Sa pagcamatu-od nag-ingon aco canifo: Ang d modawat sa guinhari-an sa langit sabi sa usa ca bata, d macasulod didto.

Ang mga Nag-uugali

18 Ug may daong tao nangutana, ni ingon: Ma ayong Magtoto-on, asa pagbutat sa usa, manapamand sa sa kinabuhing dayon?

19 Apan si Jesus ni ingon: A Ngano mag ingon sa daong nga ma-ayo? Ualoy ma-ayo, cony dili usa lamang, toon si Bathala.

20 Nahibalo sa sa mga sayo:

Dili sa magbutat sa panapoy;

Dili sa magpatay;

Dili sa mangamot;

Dili sa magbano;

Pumahud sa sa imong amahan ug sa imong bahay

21 Usa siya ni ingon: Kining bahay nga mga batang pama-bantayan co amad sa ayong pagpabuta

22 Sa pagdongog ni Jesus ni int, ni ingon canya: May naonoulang pa oximo usa sa batang, bathay sa bahay outub sa imo, ug ipanglutag sa mga cuba, ug duna say bahand sa langit; ug amad sa ug nononok oximo.

23 Apan siya, sa pagdongog ni int magpawad sa say, say dato man ugod.

24 Sa pagkita ni Jesus canya say magpawad sa man uyamut, ni ingon: Pagpawad sa pagpawad sa gutubut sa ni Bathala sa mga may bahand.

25 Labi pang manayon nga ang usa sa oximo malapok sa bangag sa usa sa dagun, say sa pagpawad sa usa sa dato sa gutubut sa ni Bathala.

26 Ug ang managpawad ni ingon: A Nan kina sa man lamang ang malusa?

27 Apan siya ni ingon: Ang mga batang nga dili sayog na-himo sa tao, malimo man ni Bathala.

28 Si Pedro usa ni ingon: Anu duna, cony malusa sa sa sa nga uno, ug manonok cony oximo.

29 Ug siya ni ingon canya: Sa mala ad mag ingon sa sa sa: Ualoy malin sa sayog balay, o mga amahan, o mga oxon, o amad, o mga usa tangul sa gutubut sa sa sa sa.

30 nga dili macadauat labing macadaghan pa ni-ining panahona, ug sa mga adlao nga mosunod, sa kinabuhing dayon.

Si Jesús nagtagna sa iyang antuson.

31 Ug si Jesús sa nagdala siya sa hilit sa napulo ug duha, mi-ingon: Ani-a caron, nga motungas kita sa Jerusalem, ug matuman ang tanang mga butang nga guisulat sa mga manalagna nahatungud sa Anac sa tao.

32 Cay igahatag canila sa mga gentiles, ug pagapacaulauan, pagayubiton ug pagalud-an;

33 ug magahampac sila caniya, ug magapatay; ug sa icatlo ca adlao mabanhao siya.

34 Apan sila uala managpacasabut ning mga butanga; ug kining asoy tinago canila ug uala sila macasabut sa guina-ingon.

Ang buta nga taga Jericó.

35 Ug nahatabo nga sa nagacado-ol na siya sa Jericó, usa ca buta nagalingcod do-ol sa agui-anan, nagpakilimos.

36 Ug sa nagdongog sa daghang tao nga nangagui nangutana cong unsa cadto.

37 Ug gui-ingon siya nga si Jesús naga-agui.

38 Siya misingguit uña sa pag-ingon: Jesús, Anac ni David, malo-oy ca canaco.

39 Ug ang mga nag-una nagabadlong caniya, aron siya homilom; apan siya misamot hino-on sa pagsia-oc: Anac ni David, malo-oy ca canaco.

40 Si Jesús uña mihunong, ug misugo nga ipadala ngadto caniya. Ug sa paghido-ol caniya iyang guipangutana:

41 ¿Unsay bu-ot mo nga buhaton canimo? Ug siya mi-ingon: Guino-o, nga macakita aco pag-usab.

42 Ug si Jesús mi-ingon caniya: Dauata ang igtalan-ao; ang imong pagto-o mi-ayo canimo.

43 Ug dihadiha midauat sa igtalan-ao, ug minonot caniya, naghimaya cang Bathala: ug ang tibo-oc nga longsod, sa pagkita ni-ini, mihatag sa mga pagsa-ulog cang Bathala.

Si Zaqueo ang publicano.

19 Ug si Jesús, sa misulod siya, nag-agui sa Jérico.
² Ug ani-a dinhi usa ca tao guingānlan Zaqueo, ug dacu man siya taliuala sa mga publicanos, ug dato.

³ Ug nagsingcamot sa pagkita kang Jesús, kinsa siya; apan uala macahimo, tungud sa cadaghan sa tao, cay siya hamobo da.

⁴ Busa midalagan siya ngadto sa unahan, ug misaca sa usa ca sicomoro aron macakita caniya; cay adto man didto agui.

⁵ Ug diha sa midangat si Jesús sa hingmutaŋan, sa nagtan-ao dapit sa ta-as, mi-inŋon caniya: Zaqueo, dali pagcana-og, cay carong adlawa kinahanglan nga pa-abuton mo aco sa imong balay.

⁶ Ug siya midali sa pagcana-og, ug micalauat caniya nga malipayon.

⁷ Ug sa pagkita ni-ini, tanan nanaglibac, sa pag-inŋon: Mi-adto sa pagpahulay nonot sa usa ca taong macasala.

⁸ Apan si Zaqueo, nagtindog mi-inŋon sa Guino-o: Ani-a dinhi ang catuŋga sa acong mga catigayonan, Guino-o, ihatag co sa mga cabus; ug cong nacacambang aco sa bacac bisan kang cansa iga-uli co nonot sa upat ca tug-od.

⁹ Ug si Jesús mi-inŋon: Carong adlawa ang caluasan mi-anhi ning balay; cay kini anac man usab ni Abraham.

¹⁰ Cay mi-anhi ang Anac sa tao sa pagpangita ug sa pagluas sa nanŋa-usic.

Sambinŋay sa napulo ca mina.

¹¹ Ug diha nga sila nagpamati niug mga butanŋa, siya mipadayon ug mi-inŋon usa ca sambinŋay, cay didto na sila sa do-ol sa Jerusalem, ug cay sila naghunahuna nga ang guinhari-an ni Bathala ipahayag dihadaha.

¹² Busa mi-inŋon siya: May tao sa halangdong caguican mipanao ngadto sa usa ca yutang halayo, aron magdauat usa ca guinhari-an, ug mopa-uli.

¹³ Ug sa mitauag siya napulo ca sologo-on niya, guihatagan niya sila napulo ca mina, ug mi-inŋon siya canila: Ipatigayon niŋo kini hangtud nga maha-uli aco.

14 Apan sa iyang mga taguilongsod guidomtan siya; ug sila mipadala sa licod niya usa ca sondalisa, sa pag-ingon: Dili cami bu-ot nga kini maghari canamo.

15 Ug nahatabo nga sa iyang paghi-uli, sa midauat na siya sa guinhari-an, misugo siya sa pagtauag ni-adtong mga sologo-on, nga iyang guihatagan sa salapi, aron masayud siya sa napatigayon sa tagsatagsa.

16 Busa mi-anhi ang usa, nag-ingon: Guino-o, ang imong mina nacacapin napulo ca mina.

17 Ug mi-ingon caniya: Ma-ayong buhata, ma-ayong sologo-on; cay matinomanon sa di-ot da uyamut, magbaton ca sa gabum ibabao sa napulo ca ciudad.

18 Ug mi-anhi ang icaduha, nag-ingon: Ang imong mina, Guino-o, nacacapin lima ca mina.

19 Ug gui-ingon usab niya kini: Anha ca usab ibabao sa lima ca ciudad.

20 Ug mi-anhi ang usa, nag-ingon: Guino-o, ani-a ang imong mina, nga aco lamang guiputus sa usa ca pafio.

21 Cay nahadloc aco canimo, cay icao taong matul-id; nagcuha ca sa uala mo patipigui, ug nangani sa uala mo ipugas.

22 Nag-ingon siya caniya: Guican sa ugalingon mong baba hucman co icao, tampalasang sologo-on. Nasayud ca nga aco maoy tao nga matul-id, nga nagcuha aco sa uala co patipigui, ug nag-ani sa uala co ipugas;

23 ¿nan, nꜱano man nga uala ihatag ang acong salapi sa banco, aron sa paghi-uli co pangayo-on co cana nonot ang capin?

24 Ug mi-ingon siya sa mga nagtambong: Cuha-i siya sa mina, ug ihatag sa dunay napulo ca mina;

25 ug sila mi-ingon: Guino-o, duna na siya ing napulo ca mina.

26 Cay nag-ingon aco caniño, nga ni-adtong duna, ihatag caniya; apan sa uala, bisan gani ang ana-a cana pagacuha-on.

27 Apan sa nahatungud ni-adtong acong mga ca-auay, sa uala bomo-ot nga aco maghari ibabao canila, dad-a ni o nꜱanhi, ug pamonggoti sa li-og, sa acong atubangan.

28 Ug sa gui-ingon na kining mga butang, nag-una siya sa pagtungas sa Jerusalem.

Pagsulod nga manana-og ni Jesús sa Jerusalem.

29 Ug nahatabo nga sa pagdangat do-ol sa Betfage ug Betania, nayon sa bukid guingnanlan Olivar, misugo siya sa duha niya ca tinon-an,

30 sa pag-ingon: Adto camo sa aldea nga ana-a sa atbang, sa pagsulod niño diha, macapalag camo usa ca pollino nga hinigot, nga diha caniya uala pay tao nga nacacabayo; badbaran niño ug dad-a nghanhi.

31 Ug cong duna may mangutana: ¿Nghanong inong guibadbaran siya? omingon camo ni-ini: Cay ang Guino-o nagkinahanglan caniya.

32 Busa, minglalat ang mga sinogo, ug ilang guipalgan ang sumala gui-ingon na canila.

33 Ug sa pagbadbad nila sa pollino, ang iyang mga tag-iya mi-ingon canila: ¿Nghanong guibadbaran niño ang pollino?

34 Ug sila mi-ingon: Ang Guino-o nagkinahanglan caniya.

35 Ug guidala nila ngadto cang Jesús; ug sa guibutang na nila ang ilang mga saput ibabao sa pollino, guipacabayo nila si Jesús.

36 Ug sa naglalat siya ingon ni-ini nanagbuclad sila sa ilang mga saput sa agui-anan.

37 Ug cay nagacado-ol siya sa logsongan sa Bukid sa mga Olivos, ang tibo-oc nga cadaghanan sa mga tinon-an misugod sa paglipay ug sa pagdayeg cang Bathala sa dacung tingog, tungud sa tanang mga catingalahan nga ilang nakita,

38 sa pag-ingon:

Pagdayegon ang Hari nga nag-anhi sa ngalan sa Guino-o.

Pagda-et sa langit, ug himaya sa cabitas-an.

39 Ug may pila sa mga fariseos didto sa cadaghanan mi-ingon caniya: Magtoto-on, badlonga ang imong mga tinon-an.

40 Apan siya sa pagtubag, mi-ingon: Nag-ingon aco caniño nga cong kini sila manghilom, ang mga bato maniabao.

41 Ug sa mi-abut na siya sa do-ol ug mikita sa ciudad, mihilac siya tungud caniya,

42 sa pag-ingon : ; Oh cong naca-ila ca pa unta, icao usab, bisan na lamang ning imong adlao, sa mga butang nga guibuhat sa imong cahusayan ! Apan caron ana-a tinabonan pa diha sa imong mga mata.

43 Cay manangat mga adlao ibabao canimo, nga ang imong mga ca-auay magbutang mga trincheras libut canimo, ug pagalicsan icao ug pit-oson bisan di-in dapit.

44 Ug pucanon ca nila sa yuta, ug ang imong mga anac taliuala nimo ; ug ualay ibilin diha canimo nga bato ibabao sa bato ; tungud cay uala umila sa panahon sa imong du-ao.

Pagputli sa Simbahan.

45 Ug sa pagsulod niya sa Simbahan, misugod siya sa pagpagula sa mga nanagpamaligya ug nanagpamalit didto.

46 Ug sa nag-ingon siya canila : Ana-a nahasulat : Ang acong balay mabalay man sa pag-ampo ; apan camo naggama caniya nga langob sa mga cauatan.

47 Ug nagatudlo siya sa matag-adlao sa Simbahan ; apan ang mga pono-an sa mga pari, ug ang mga escribas, ug ang mga taong labing dagcu sa longsod nanagsingcamot sa pagguba caniya ;

48 ug uala managpacacaplag bisan unsa nga arang nila mahimo ; cay ang tibo-oc nga longsod nanagbitay sa iyang mga ngabil, nagpamati caniya.

Sa buñag ni Juan.

20 UG nahatabo nga sa usa ni-adtong mga adlao, diha nga nagatudlo pa siya sa longsod, sa Simbahan, ug nagau. i sa evangelio ming-anhi caniya ang mga pono-an sa mga pa i, ug ang mga escribas nonot ang mga tigulang,

2 mingsulti sila caniya, sa pag-ingon : Ingna cami, ¿ a unsang gahum nagbuhat ca ning mga butang ? ¿ Ó kinsa cad o nga naghatag canimo ning gahum ?

³ Apan siya sa pagtubag mi-ingon canila: Aco usab mangutana caniño usa ca butang; busa tubaga aco niño:

⁴ Ang buñag ni Juan ¿sa langit ba ó sa mga tao lamang?

⁵ Apan sila nag-isipisip diha canila sa pag-ingon: Cong omingon kita: Sa langit, maca-ingon siya: ¿Nan nghanong uala niño toho-i?

⁶ apan cong mo-ingon kita: Sa mga tao, ang tibo-oc nga longsod mobato canato; cay sila misanong gayud nga si Juan manalagna man.

⁷ Ug sa tungud ni-ini mingtubag nga uala sila masayud cong di-in guican.

⁸ Ug si Jesús mi-ingon canila: Aco usab dili mo-ingon caniño, cong sa unsang gahum guibuhat co kining mga butang.

Sambingay sa mga mag-o-omang tampalasan.

⁹ Misugod siya uña sa pag-ingon sa longsod ning sambingay: Usa ca tao mitanom usa ca parrasan, ug guipabangnan niya sa mga mag-o-oma, ug mi-adto siya sa la-ing longsod sa hata-as nga panahon.

¹⁰ Ug ni-adto mipa-adto siya usa ca sologo-on sa mga mag-o-oma, aron sila maghatag caniya sa bunga sa parrasan; apan sa mga mag-o-oma guipanagpuspusan ang sinogo ug guipapa-uli nga ualay dala.

¹¹ Ug mi-usab siya sa pagpa-adto la-ing sologo-on; apan kini sa guibunalan na usab ug guipaca-ulauan, guipapa-uli ualay sulod ang camot.

¹² Ug mi-usab siya sa pagpa-adto usa ca icatolo. Ug kini ilang guisamaran, ug guipapahaua ngadto sa gauas.

¹³ Mi-ingon uña ang guino-o sa caparrasan: ¿Unsa ang acong buhaton? pa-adto-on co ang acong anac; tingali motahud na sila caniya.

¹⁴ Apan sa pagkita caniya sa mga mag-o-oma, nag-isipisip sila diha canila, sa pag-ingon: Kini mao ang manononod patyon ta siya, aron ang cabilin ma-ato.

¹⁵ Ug sa guibalibag nila ngadto sa gauas sa caparrasan, ilang guipatay. ¿Unsa na man ang mabuhat canila sa guino-o sa caparrasan?

16 Mo-anhi, ug magalaglag ni-adtong mġa mag-o-oma, ug ihatag ang caparrasan sa mġa la-in. Ug sa pagdongog nila, ming-ingon sila: Dili unta itogot ni Bathala.

17 Apan siya sa mitotoc canila, mi-ingon: ¿ Unsa na man kini nġa nahasulat:

Ang bato nġa gui-ayran sa mġa panday sa balay
mao naman lagui ang nagama nġa kinapongpongān?

18 Cadtong tanan nġa mahulog ibabao ni-anang batoha, mabo-ong; apan ang iyang hicahulgan madogmoc.

Panġutana nahatunġud sa buhis.

19 Ug ang mġa escribas ug ang mġa pono-an sa mġa pari nanagsingcamot sa paglupug caniya ni-adtong maong orasa; apan nalisang sa longsod; cay naca-alinggat sila nġa contra canila mi-ingon na ning sambingay.

20 Ug sa nagbutang sila caniya mġa bantay mingpadala sa mġa tictic, nġa magpacamatarung, aron sa pagbitic caniya sa uban niyang pulong, maoy tuyo ang pagpahatud caniya sa guinsacpan ug gahum sa gobernador.

21 Ug kini sila mipanġutana caniya sa pag-ingon: Magtoto-on, nasayud cami nġa tarung nag-ingon ca ug nagtudlo, ug uala dumauat sa lauas sa bisan kinsa; hinono-a nagtudlo ca sa dalan ni Bathala sa minatu-od.

22 ¿ Canamo matarung ba ang pagbuhis cang César?

23 Apan siya, nġa nacasabut sa la-ang nila, mi-ingon canila:

24 Ipakita canaco usa ca salapi; ¿ cang cansang larauan ug surat nġa ana-a? Ug mi-ingon sila: Cang César.

25 Ug siya canila mi-ingon: Nan, bayad camo cang César sa iya ni César; ug cang Bathala sa iya ni Bathala.

26 Ug uala macagonit sa iyang mġa pulong atubanġar sa longsod; ug nanghitingāla sa tubag, minghilom sila.

Ang mġa saduceos ug ang pagcabanhao.

27 Sa nagpanġabut cani-adto pila ca mġa saduceos, (sa nag-ingon nġa ualay pagcabanhao), mipanġutana caniya,

28 sa pag-ingon: Magtoto-on, si Moisés misulat canato: Cong ang igso-on sa bisan kinsa mamatay, may asaua apan ualay anac modauat sa babae ang igso-on, ug patindogon diha caniya ang pagsunod sa iyang igso-on.

29 Nan, may pito ca magso-on; ang naha-una, sa naca-asaua na, namatay ualay anac.

30 Ug guipangasaua sa icaduha.

31 Ug ang icatolo naca-asaua caniya; ug sa samang pagca-agui naca-asaua silang pipito, uala managpacabilin mġa anac ug nangamatay.

32 Ug human, namatay usab ang babae.

33 Nan, sa pagcabanhao, ¿sa cang cansa man asaua nila siya? cay pipito man ang naca-asaua caniya.

34 Ug si Jesús mi-ingon canila: Ang mġa anac ni-arong mġa catu-igana nangasaua ug nangamiño;

35 apan ang mġa paga-isipon tacus magdangat ni-adtong catu-igang uma-abut ug sa pagcabanhao diha sa mga minatay, dili mangasaua, dili usab managmiño;

36 cay dili na arang mamatay pa; cay sama sa mġa ángeles, ug mġa anac ni Bathala, cay mġa anac man sa pagcabanhao.

37 Apan ang pagabanhao diha sa mġa minatay, ni Moisés gayud guipahayag na sa pagca-agui nahatungud sa zarza, sa pagtauag niya sa Guino-o, cang Bathala ni Abraham, Bathala ni Isaac, ug Bathala ni Jacob.

38 Dili man Bathala sa mġa minatay, cong dili sa mġa buhi; cay caniya ang tanan nabuhi.

39 Uña pipila sa mġa escribas sa pagtubag mi-ingon: Ma-ayo ang gui-ingon mo, Magtoto-on.

40 Ug uala na sila macatamas mangutana caniya sa bisan unsa.

Ang Cristo anac ni David.

41 Apan siya mi-ingon canila: ¿Nġanong gui-ingon nġa ng Cristo anac ni David?

42 Cay si David gayud nag-ingon diha sa basahon sa mġa Salmos:

Mi-ingon ang Guino-o sa acong Guino-o:

Lomincod ca sa acong to-o,

43 hangtud n̄ga ibutang co ang imong m̄ga ca-auay
ubus sa imong m̄ga ti-il.

44 Si David nagatauag caniya n̄ga iyang Guino-o; ¿ug
n̄gano n̄ga Anac man niya?

Si Jesús nagasauay sa m̄ga escribas.

45 Ug sa nagdongog caniya ang tibo-oc n̄ga longsod,
mi-in̄gon sa iyang m̄ga tinon-an:

46 Magmatn̄gon camo sa m̄ga escribas, n̄ga mi-ayon
maglibutlibut n̄ga may sininang tag-as, ug nahagugma sa
m̄ga yucbo sa m̄ga sauang, ug sa m̄ga unang lingcoranan sa
m̄ga sinagoga, ug sa m̄ga unang pahamutan̄gan sa m̄ga
panihapon,

47 n̄ga kini sila nanaglamoy sa m̄ga balay sa babaeng balo,
ug, tungud sa pagpintal sa gaui, nagahimo sa tag-as n̄ga
pan̄gadye; kini macadauat da ugaling sila, sa labing hingapin
n̄ga silot.

Ang halad sa cabus n̄ga babaeng balo.

21 UG sa nagyahat sa m̄ga mata, mikita siya sa m̄ga dato
n̄ga nagpanulod sa ilang m̄ga hatag sa caban sa m̄ga
halad.

² Ug mikita usab sa usa ca cabus n̄ga babaeng balo,
n̄ga naghulog didto duha ca maputi.*

³ Ug mi-in̄gon: Sa minatu-od nag-in̄gon aco caniño, n̄ga
kining babaeng balo nagahulog labi pa sa tanan.

⁴ Cay kining tanan, sa ilaman lamang n̄ga capin naghulog
aron sa m̄ga halad cang Bathala; apan kini siyang balo sa
iyang cacabus naghulog siya sa bug-os niyang cabuhi-an.

*Ang uali n̄ga matagna-on.—Ang sinugdán sa m̄ga
casakit.*

5 Sa nakigsulti caniya pipila ca m̄ga tao nahatungud s
Simbahan, n̄ganong dinayandayanan sa m̄ga matahum n̄g
bato ug m̄ga hatag, mi-in̄gon:

* Usa ca maputi sibo sa cuarta n̄ga tunga sa diot.

6 Sa nahatungud ni-ining mġa butang nġa iġnong nakita, mġa adlao mo-abut da, nġa uala dinhi ing mahibiling bato ibabao sa bato nġa dili maguba.

7 Ug sila mipangutana, sa pag-ingon: Magtoto-on, ĳ nan, canus-a man kining mġa butanġa? ĳ ug unsa man ang tima-au cong kining mġa butanġa magacahatabo na?

8 Ug siya mi-ingon: Tan-ao camo nġa dili unta hilimbunġan; cay daghang mo-anhi sa acong nġalan, sa pag-ingon: Aco man ang Cristo; ug ang papahon nagacado-ol; ayao camo pagnonot canila.

9 Ug cong macadongog sa sulti sa mġa gubat ug mġa cagubot, ayao camo calisang; cay kinahanglan gayud nġa kining mġa butanġa mahatabo una; apan dili nayon ang catapusan.

10 Uġa mi-ingon: Motindog usa ca naci3n banġi sa usa ca naci3n, ug guinhari-an banġi sa guinhari-an;

11 ug dunay mġa dagcung linog, ug bisan di-in, mġa gutom ug camatay; ug dunay mġa butang macalilisang, ug dagcung mġa tima-an guican sa lanġit.

12 Apan sa dili pa kining mġa butanġa, pagalupugon camo ug pagalutuson, sa guinahatag camo sa mġa sinagogas, ug guinasulod sa mġa bilanggo-an; ug pagadad-on sa mġa atubanġan sa mġa hari ug mġa magbobu-ot, tungud sa acong nġalan.

13 Kini magapulus caniġo nġa camatuoran.

14 Busa ipatic sa iġnong mġa casingcasing, nġa dili na camo magahunahuna pa sa iġnong kinahanglan itubag;

15 cay hatagan co camo sa ba-ba ug ca-alam nġa ang iġnong tanang mġa ca-auay dili managpacasanta dili usab managpacalalis.

16 Ug paga-unayon camo sa mġa amahan, ug sa mġa igso-on, ug sa mġa caubanan, ug sa mġa abian; ug ang uban diha caniġo pagapatyon;

17 ug pagadumtan camo sa tanan, tungud sa acong nġalan;

18 apan bisan usa ca buhoc sa iġnong olo dili mamatay.

19 Diha sa iġnong pa-ilub macatag-iya camo sa iġnong mġa calag.

Ang ualing matagna-on (sumpay).—Dacung cagul-anan.

²⁰ Apan cong makita niño ang Jerusalem linicsan sa m̄ga ejército, nan, masayud camo n̄ga ang iyang cagun-ob nagacado-ol na.

²¹ Busa, ang m̄ga ana-a uña sa Jerusalem, cumaguiu n̄gado sa cabungturan, ug ang m̄ga ana-a sa m̄ga cabal-anan, dili magsulod diha caniya.

²² Cay m̄ga adlao sa panimalus mao man kini, aron matuman ang tanang m̄ga butang n̄ga ana-a nanghisulat.

²³ Ala-ut sa m̄ga babaeng nagmadbus, ug sa m̄ga may masoso, ni-adtong m̄ga adlao cay dunay dacung cagu-ot ibabao sa yuta ug caligutgut ibabao ning longsod.

²⁴ Ug mangapucan sa suab sa espada, ug pagadad-ong bihag sa tanang m̄ga nación; ug ang Jerusalem pagatumban sa m̄ga nación, hangtud n̄ga ang m̄ga panahon sa m̄ga nación matuman na.

Ang ualing matagna-on (sumpay).—Ang pagbalic sa Anac sa tao.

²⁵ Ug dunay m̄ga tima-an sa adlao, ug sa bulan, ug sa m̄ga bito-on; ug ibabao sa yuta cagu-ol sa m̄ga nación, m̄ga calibug labut pa, tungud sa ca-alin̄gasa sa dagat ug calan̄gas sa m̄ga balod,

²⁶ sa nagpan̄galuya ang m̄ga tao sa cahadloc, ug diha sa pag-atang sa m̄ga butang uma-abut ibabao sa yutang guipuy-an: cay ang m̄ga gahum sa m̄ga langit mang-atandug.

²⁷ Ug uña macakita sila sa Anac sa tao n̄ga nag-anhi diha sa usa ca dag-om nonot ang gahum ug dacung himaya.

²⁸ Apan sa nagsugod sa paghitabo kining m̄ga butang panghicay camo, ug ipatugbao ang iñong m̄ga olo; cay a ; catubsanan niño nagacado-ol na.

²⁹ Ug mi-in̄gon canila usa ca sambingay; Tan-awa a ; higuera ug ang tanang m̄ga cahoy.

³⁰ Cong manalingsing na sila makita niño ug ifiong hisabtan diha caniño nga ang verano* ana-a sa do-ol.

³¹ Ingon man usab camo, cong makita niño nga nagacahitabo na kining mga butang, masayud camo nga ang guinhari-an ni Bathala ana-a sa do-ol.

³² Sa matu-od nag-ingon aco caniño, nga dili mo-agui kining liuatana hangtud nga ang tanan mahimo.

³³ Ang langit ug ang yuta mo-agui, apan ang acong mga pulong dili mo-agui.

Ang ualing matagna-on (catapusan).—Ang pagtucao.

³⁴ Nan, tan-ao camo tungud sa ifiong caugalingon, tingali, baya ang ifiong casingcasing masanta sa ca-ulit, ug cahubog ug ang mga pagbantay ning kinabuhi, ug sa ingon ni-ini mo-abut caniño sa taculahao cadtong adlao.

³⁵ Sahi sa usa ca bitic; nan, ingon ni-ini mo-anhi ibabao sa tanang nagpuyo ibabao sa tibo-oc nga yuta.

³⁶ Nan, pagtucao camo sa tibo-oc nga panahon, ug pangadye camo aron camo macahimo paglicay ning tanang mga butang nga uma-abut ug pagtindog atbang sa Anac sa tao.

³⁷ Ug sa adlao nagatudlo sa Simbahan; apan sa gabi-i nagagula ug nagapahulay sa bukid guinganlan Olivar.

³⁸ Ug tibo-oc nga longsod nagadugoc caniya maca-adlaon, sa Simbahan aron mamati caniya.

Ang bili sa lipot.

22 APAN nagacado-ol ang fiesta sa mga Ázimos, nga guinganlan ang pascua.

² Ug ang mga pono-an sa mga pari ug ang mga escribas nangita cong unsa-on nila pagguba caniya; cay nangahadloc sila sa longsod.

³ Apan si Satanás misulod cang Judás, guinganlan

* Usa sa npat ca bahin sa ta-ig ting-init.

Iscariote, n̄ga usa sa napulo ug duha.

⁴ Ug siya milacat, nakigsabut sa m̄ga pono-an sa m̄ga pari ug sa m̄ga panḡolo sa Simbahan cong unsa-on sa paghatag niya caniya.

⁵ Ug sila nanḡalipay, ug mi-oyon sa paghatag salapi caniya.

⁶ Ug siya nanḡaco; ug nanḡita sa higayon n̄ga ma-ayo aron siya ihatag niya canila, n̄ga dili magtambong ang cadaghanan.

Ang catapusang Pascua.—Ang santos n̄ga panihapon.

⁷ Nan mi-abut ang adlao sa m̄ga Ázimos, n̄ga ni-ana kinahanglan ang paghalad sa pascua.

⁸ Ug misugo siya cang Pedro ug cang Juan, sa pag-ingon: Manḡadto camo ug ihicay niño kita sa pascua, aron can-on nato.

⁹ Sila mi-ingon caniya: ¿Asa man ang bu-ot mo among hicayon?

¹⁰ Ug siya mi-ingon canila: Ani-a dinhi, igo camo n̄ga mahasulod sa ciudad, macapalag caniño usa ca tao n̄ga magdala usa ca ban̄ga n̄ga tubig; nomonot camo caniya n̄gadto sa balay n̄ga iyang sudlan.

¹¹ Ug umingon camo sa tag-iya sa balay: Ang Magtoto-on nag-ingon canimo: ¿Ha-in ang cuarto n̄ga acong can-an sa pascua uban sa acong m̄ga tinon-an?

¹² Ug siya magapakita caniño usa ca dacung cuarto, hata-as, sinangcapan; hicaya niño didto.

¹³ Sila minglacao, ug maoy ilang guicaplagan ang sama sa gui-ingon canila; ug mihicay sila sa pascua.

¹⁴ Ug sa mao na ang oras, mitambong siya sa can-anan ug ang napulo ug duha uban caniya.

¹⁵ Ug mi-ingon siya canila: Nonot sa tinḡuha guipaninḡuha co magca-on uban caniño ning pascua, sa dili pa aco sakiton.

¹⁶ Cay nag-ingon aco caniño, n̄ga dili na aco macaca-on pa—
—na hangtud n̄ga matuman na sa guinhari-an ni Bathala.

17 Ug sa micuha siya usa ca copa ug mihatag sa mġa salamat, mi-ingon: Dauata niño kini, ug bahinon diha caniño;

18 Cay nag-ingon aco caniño, nġa aco dili na mo-inom sa caulahi-an sa bunga sa parras hangtud nġa mo-anhi ang guinhari-an ni Bathala.

19 Ug sa nagcuha siya usa ca tinapay, tapus maghatag sa mġa salamat, guibu-ac niya, ug iyang guihtag sa pag-ingon: Kini mao ang acong lauas, nġa tungud caniño guihtag co. Buhata niño kini sa paghinumdum canaco.

20 Ingon man micuha usab siya sa copa, tapus sila manihapon, sa pag-ingon: Kining copa mao ang BAG-ONG SABUT diha sa acong dugo, nġa iga-ula tungud caniño.

21 Apan ani-a dinhi, ang camot ni-adtong magahatag canaco, ni-a canaco ning can-anan.

22 Cay sa pagcamatu-od ang Anac sa tao mo-adto sumala sa guibut-an na; apan ala-ut ni-adtong tao, nġa cay niya guihtag.

23 Ug sila misugod sa pag-isigpanġutana, kinsa canila cadtong magabuhat ni-ini.

Ang labing dacu maoy sama sa labing dintay.

24 Diha usab canila usa ca lalis cong kinsa canila ang kinahanglan ilhon nġa labing dacu.

25 Apan siya mi-ingon canila: Ang mġa hari sa mġa naciön managpacahaud man; ug ang mġa dunay gahum guinangnanlan maghihimo sa ma-ayo.

26 Apan dili ingon ni-ana camo; hinono-a, ang magulang magpacahimong sama sa labing bata, ug ang labing dacu, sama sa nag-alima.

27 Cay ġ kinsa ang labing dacu, sa molingcod sa can-anan, ó sa maga-alima? ġ Dili ba cadtong nagalingcod sa can-anan? Apan aco diha caniño sama ni-adtong maga-alima.

28 Camo hino-on maoy nagacanonay canaco sa mġa pagpanulay.

29 Ug aco nagatudlo caniño usa ca guinhari-an, ingon nġa ang Amahan nagatudlo canaco ni-ana;

Si Jesús guilimud ni Pedro.

54 Uña sa nagdacop sila minghatud, ug mingdala caniya n̄adto sa balay sa hata-as n̄ga pari; ug si Pedro misunod sa layo.

55 Ug sa guidagcutan da-ub sa taliuala sa tugcaran ug sa nanlingcod ang tanan sa do-ol, si Pedro milingcod taliuala nila.

56 Apan may binatonang babae, sa pagkita n̄ga naglingcod siya do-ol sa hayag sa siga mitotoc caniya, ug mi-ingon: Kini usab usa canila.

57 Ug siya nan̄gulipas, nag-ingon: Uala aco maca-ila caniya, babae.

58 Ug sa pagcataodtaod, usa n̄ga la-in sa pagpacakita caniya, mi-ingon: Icao usab uban canila. Ug si Pedro mi-ingon: Dili man.

59 Sa guidangtan sahi sa usa ca oras, may la-in mimatu-od n̄ga masaligon, nag-ingon: Tinu-od gayud n̄ga kini siya, ca-uban ni-adtong usa, cay taga Galilea man usab.

60 Ug si Pedro mi-ingon: Tao, uala aco masayud sa imong gui-ingon. Ug dihadiha, sa nagsulti pa siya, mitoctoga-oc usa ca manoc.

61 Ug sa naglingi ang Guino-o mitotoc cang Pedro. Nahanumdum uña si Pedro sa pulong sa Guino-o sahi sa gui-ingon caniya: Sa dili pa motoctoga-oc ang manoc, ilimud mo aco sa macatolo.

62 Ug sa naggula sa gauas, sa capa-it mihilac siya.

Si Jesús atubang sa senedrio.

63 Ug ang m̄ga tao n̄ga naccuput cang Jesús, nagbi-ay-bi-ay, nagpucpuc caniya.

64 Ug sa guitaptapan ang iyang m̄ga mata guipanagpa ug guipangutana nila sa pag-ingon: ¿Kinsa man cadtong nagsamad canimo?

65 Ug uban pa daghang m̄ga butang misulti sila bangi caniya, guipaca-ulaan siya.

66 Ug diha nagaca-adlao na, natigom ang m̄ga tigulang sa longsod, ingon man ang m̄ga pono-an sa m̄ga pari sahi ang

mga escribas; ug guidala siya sa atubangan sa ilang sinedrio o hucmanan, sa pag-ingon:

67 Cong icao man ang Cristo, mag-ingon ca canamo ni-ana. Apan siya mitubag canila; Bisan pa mag-ingon aco canifo ni-ana, dili camo mano-o;

68 ug cong maghimo aco sa mga pangutana canifo, dili camo managpanubag, dili usab magabuhi canaco.

69 Apan cutub caron ug sa ca-ulahi-an ang Anac sa tao maglingcod sa to-o sa gahum ni Bathala.

70 Mi-ingon uña silang tanan: ¿Nan, icao di-ay Anac ni Bathala? Ug siya mi-ingon canila: Camo nag-ingon ni-ana; cay mao man aco.

71 Ug sila mi-ingon: ¿Unsa pa bay kinahanglan tang camatuoran? cay kita gayud nacadongog sa iyang ugalingon nga ba-ba.

Si Jesús sa atubangan ni Pilato ug sa atubangan ni Herodes.

23 UG sa nanindog ang tibo-oc nga cadaghanan nila, midala caniya sa atubangan ni Pilato.

2 Ug misugod sila pagpasangil caniya, nag-ingon: Kini siya among guicaplagnan nga nagada-ut sa atong naci6n, ug nagdili pagbayad sa buhis cang César, ug nag-ingon nga siya gayud mao si Cristo, hari.

3 Si Pilato uña mipangutana caniya, nag-ingon: ¿Icao ba ang hari sa mga Judio? Ug nagtubag si Jesús, mi-ingon caniya: Icao naga-ingon ni-ana.

4 Ug si Pilato mi-ingon sa mga pono-an sa mga pari ug sa mga cadaghanan: Ualay sala nga acong guipalagnan ni-ining tao.

5 Sila misi-a-o hino-on iing-ingon: Nagasugyot sa longsod, nagtudlo sa tibo-oc nga Judea; ug nagsugod sucad sa Galilea, naga-abut hangtud dinhi.

6 Ug si Pilato, nagdongog, mipangutana cong ang tao zalileanhon ba.

7 Ug uña nga nasayud nga sa guinsacupan di-ay ni Herodes, uipadala niya ngadto cang Herodes, nga hingatlan sa erusalem ni-adtong mga adlauh.

8 Ug si Herodes, sa pagkita cang Jesús nahanangop ca-ayo, cay dugay na nga siya naninguha caniya; tungud nacadongog siya hisgut sa iya, ug nagpa-abut magkita caniya nga maghimo bisan unsang catingalahan.

9 Busa mihimo caniya daghan mga pangutana; apan siya uala tomobag bisan unsa.

10 Diha ni-ana ang mga pono-an sa mga pari ug ang mga escribas hugot nagpasangil caniya.

11 Ug si Herodes nonot sa iyang mga sundalo, mitamay caniya; ug sa nagbi-aybi-ay siya mipasul-ob caniya sa usa ca saput sa panaptong matahum, ug guipabalic niya ngadto cang Pilato.

12 Ug si Herodes ug si Pilato nangahimong mag-abian ni-adtong maong adlawa; cay canhi-ay sila nagacabingkil man.

13 Si Pilato uña, sa guisangpit na niya ang pono-an sa mga pari ug sa mga hocom ug sa longsod,

14 mi-ingon canila: Camo nagdala nghanhi canaco ning tao, cay magdada-ut sa longsod; ug ani-a dinhi nga aco, sa guisusi co na siya, sa atubanngan niño, uala aco macacaplag ni-ining tao bisan unsang sala-a ni-adtong mga guipasangil niño;

15 si Herodes uala usab; cay guipabalic man niya nghanhi canato; ug ani-a dinhi, sumala sa inong nakita, ualay butang tacus sa camatayon nga nabuhat niya.

16 Busa, hampacon co siya, ug aco siyang buhi-an.

17 Cay kinahanglan man ang pagbuhì sa usa ca binilanggo sa tagsa ca fiesta.

18 Apan sila misingguit dungan ang tanan, sa pag-ingon: Cuha-a kini siya ug ibuhì camì cang Barrabás,

19 (nga tungud sa usa ca pagsucol sa mga pono-anon ng nahatabo dinhi sa ciudad, ug tungud pagpacabuno, nahasul siya sa bilanggo-an.)

20 Ug si Pilato mibalì sa pagsulti caniya matinguha pagbuhì cang Jesús.

21 Apan sila naninguit sa pagpulog: ¡Dupha siy ¡Dupha siya!

22 Siya uña mi-ingon canila sa icatolo: ¿Nġano man? ¿Unsa ang da-utan nġa iyang nabuhat? Uala aco macacaplag caniya bisan unsang butang tacus sa camatayon; busa, hampacon co lamang siya ug acong buhi-an.

23 Apan sila misi-ao hino-on sa dagcung mġa tingog sa pagpangayo nġa duphon siya sa cruz; ug ang mġa tingog nila, mao gayud ang nacada-og.

24 Busa guipacana-og ni Pilato ang hocom sa pagcama-oy himo-on ang ilang guipangayo.

25 Ug canila mibuhi ni-adto nġa tungud pagsucol ug pagbuno guihulog sa bilanggo-an, nġa guipangayo nila; apan si Jesús guihatag niya sa cabubut-on nila.

Si Jesús sa dalan sa Gólgota.

26 Ug busa cay ila man guihatud siya nġadto sa pagpatyon, migamit sila cang Simón taga Cirine nġa guican pa sa ba-ul ug ilang guipapas-an sa cruz sa luyo ni Jesús.

27 Ug naganonot caniya usa ca dacu uyamut nġa guidaghanon sa longsod ug sa mġa babae nġa nanagdangoyngoy ug nanghayhay caniya.

28 Apan si Jesús, naglingi canila sa mġa babae mi-ingon: Mġa anac babae sa Jerusalem, ayao camo panghilac tungud canaco. Hinono-a panghilac camo tungud caniño gayud, ug tungud sa iñong mġa anac.

29 Cay ani-a dinhi nġa mo-abut mġa adlao nġa paga-ingnan da nila: Bulahan ang mġa nanag-apuli ug ang mġa tian nġa uala macapanġanac, ug ang mġa dughan nġa uala ca sos-i.

30 Nan, magasugod da sila pag-ingon sa mġa bukid: Pangatumpag camo ibabao canamo, ug sa mġa bungtod: Tabuni camí.

31 Cay cong ang maong mġa butang guinahimo diha sa lathao nġa cahoy, ¿unsa caha ang himo-on diha sa laya?

32 May duruha usab, mġa da-utan, nġa guidala cuyog niya aron pagapatyon.

33 Ug sa midangat na sila sa lugar guingnanlan Calvario, lto guidupa nila siya ug ang duruha ca da-utang tao, ang a sa iyang to-o ug ang usa sa iyang uala.

34 Ug si Jesús naga-inḡon : Amahan, pasaylo-a sila cay uala managpanghibalo sa ilang guibuhat. Ug sa guibahinbahin nila ang iyang mḡa saput, ilang guipanagsugalan.

35 Ug ang longsod nagabarug sa pagtan-ao; ug ang mḡa hocom inḡon man usab, cuyog canila, nagabi-aybi-ay caniya, sa pag-inḡon : Sa mḡa la-in miluas; magluas siya sa iyang caugalingḡon, cong kini mao ang Cristo ni Bathala, ang iyang pinili.

36 Inḡon man ang mḡa sundalo nagabugalbugal, nagpano-ol ug naghatag suca caniya,

37 ug nag-inḡon : Cong icao mao ang Hari sa mḡa Judio magluas ca sa imong caugalingḡon.

38 Ug may sulat usab nḡa guibutang ibabao caniya, sa letrang griega, latina, ug hebraica : KINI MAO ANG HARI SA MḡA JUDIÓ.

39 Ug usa sa mḡa da-utantaḡo nḡa dinha guipanupa, nagayubit caniya, sa pag-inḡon : ¿Dili icao ang Cristo? magluas ca sa imong caugalingḡon, ug canamo.

40 Apan nagtubag ang usa, mibadlong caniya, sa pag-inḡon : ¿Icao uala ca gani di-ay mahadloc cang Bathala, diha nḡa ana-a ca sa maong palatyan?

41 Ug kita sa pagcamatu-od tarung maga-antus; cay midauat kita sa igo nḡa balus sa mḡa atong nabuhat; apan kini ualay da-utan nḡa nahimo.

42 Ug mi-inḡon cang Jesús : Guino-o, hinumdumi aco, cong atu-a ca na sa imong guinhari-an.

43 Ug si Jesús mitubag caniya : Sa minatu-od nag-inḡon aco canimo, nḡa caroncaron anhi ca canaco sa paraíso.

44 Ica-unom* na ang oras; ug may mḡa canḡitnḡit ibabao sa tibo-oc nḡa yuta hangtud sa orsa nḡa icasiam.†

45 Ug mipid-oc ang adlao; ug ang tabil sa Simbahan miguisi sa tunga.

46 Ug si Jesús, nagtuao sa dacung tingḡog mi-inḡon : Amahan, sa imong mḡa camot itugyan co ang acong calag, ug sa guipamulong na-kini, namatay.

* Udto nḡa totoe.

† A las tres sa hapon.

47 Sa pagkita sa centurión sa nahatabo, nagadayeg cang Bathala, sa pag-ingon: Matu-od gayud kining tao matarung man.

48 Ug cadtong tibo-oc nga cadaghanan, nga napundoc aron pagtambong ning talan-aon, sa pagkita sa mga butang nga nahatabo, nama-uli, nagpamocpoc sa dughan.

49 Usab tanan niang mga ila, ug ang mga babae nga minonot caniya cuyog sa uban, sucad sa Galilea, didto man sa halayo nagtan-ao ning mga butanga.

Ang paglubong cang Jesús.

50 Ug ani-a dinhi usa ca tao, guinganlan José, mananam-bag, tao ma-ayo ug matarung;

51 (siya uala tomogot sa consejo bisan sa buhat sa uban), sa Arimatea, ciudad sa mga Judío, nga nagapa-abut usab sa guinhari-an ni Bathala.

52 Kini, nag-adto cang Pilato, guipangayo niya ang lauas ni Jesús.

53 Ug sa guihugus na sa cruz, guilimisan sa usa ca panapton; ug guitunod sa usa ca lubong nga sinilsil sa usa ca batong lag-it, nga dinhi uala pay guicalubong la-in.

54 Ug maoy adlao sa Preparación, ug naga-unġao na sa pagcasábado.

55 Ug ang mga babae nga nagacuyog caniya sucad sa Galilea, nagsunod sa luyo nila, nacakita sa lubong, cong gui-unsá pagpahaluna sa lauas.

56 Ug sa pagpama-uli nila, mihicay sa mga lomon ug mga ighihilog; ug sa pagcasábado mipahulay sumala sa guinasugo.

Ang pagcabanhao.

24 APAN sa unang adlao sa semana, buntag pa ca-ayo, nangadto sila sa lubong, nagdala sa mga lomon nga ilang guhicay.

² Ug guicaplagn nila ang bato nga natucas na sa ganghaan sa lubong;

³ ug sa nagsulod sila sa ilalom, uala nila hipalgui ang lauas ni Guino-ong Jesús.

⁴ Ug nahatabo nga sa diha pa sa ilang panghitingala guican ni-ini, ani-a dinhi, nga duha ca tao mido-ol canila, nagsul-ob sa mga panapton masulao ;

⁵ ug sa nagcabadloc sila, ug sa nagduco sa ilang naong sa yuta, ming-ingon canila : ¿ Nganong guipangita niño sa taliuala sa mga minatay, ang buhi ?

⁶ Uala dinhi, cong dili nabanhao na, hinumdumi niño ang iyang guisulti, sa didto pa sa Galilea,

⁷ sa pag-ingon : Kinahanglan nga ang Anac sa tao igahatag sa mga camot sa mga taong macasasala, pagaduphon, ug mabanhao sa icatolo ca adlao.

⁸ Sila ufa, cadtong mga babae, nanghinumdum sa iyang mga pulong.

⁹ Ug sa nagpa-uli sila guican sa lubnganan ming-asoy sila ning mga butanga sa napulo ug usa, ug sa tanan uban pa.

¹⁰ Ug mao man si Maria Magdalena, ug si Juana, ug si Maria inahan ni Santiago, ug ang uban mga babae nga dinha cuyog canila, ang mi-ingon ning mga butanga sa mga apóstoles.

¹¹ Ug ang ilang mga pulong guipaca-ingon sa mga apóstoles usa ca yaoyao lamang ; ug uala sila tomo-o.

¹² Si Pedro hino-on sa pagtindog, siya midalagan ngadto sa lubnganan ; ug sa iyang pagdung-ao nakita niya ang mga panapton antao na ; mipa-uli siya sa balay nahatingala sa nahatabo.

Ang duha ca tinon-an sa dalan sa Emáus.

¹³ Ug ani-a dinhi, nga duha canila nagapanao ni-adtong adlaoa ngadto sa usa ca diutay nga longsod, guinganlan Emáus, nga may guilay-on duha ca legua sucad sa Jerusalem.

¹⁴ Ug nagsulusulti sila ning tanang mga butang nga nanghitabo.

¹⁵ Ug nahatabo nga diha nga nagsulusulti pa sila ug nasigpangutan-ay, si Jesús mido-ol, ug nagalacat nonot canila.

¹⁶ Apan ang ilang mga mata ingon sa guitaptapan aron dili maca-ila caniya.

17 Ug siya mi-ingon: ¿ Unsang mga pulonga kini nga sa usa ug usa guhisgutan nifo, diha nga nagalacat pa camo? Ug sila mihunong nonot ang mamingaong naong.

18 Uña usá canila, guinganlan Cleopas, mi-ingon caniya: ¿ Icao bag-o ba lamang naha-abut sa Jerusalem, nga uala ca man manghibalo sa mga butang nga nanghitabo ning mga adlao?

19 Ug siya mi-ingon canila: ¿ Unsang mga butanga? Ni-ini sila mi-ingon: Ang mga butang nahatungud cang Jesús Nazareno, nga maoy manalagna, macagagahum sa buhat ug sa pulong sa atubangan ni Bathala ug sa tibo-oc nga longsod;

20 ug cay sa mga hata-as nga pari ug sa atong mga magbobu-ot guihatag siya aron silotan sa camatayon, ug guilansang siya.

21 Apan cami nagapa-abut nga siya mao ang magatubus sa Israel. Apan, labut pa ning tanan, caron mao ang icatolo ca adlao sucad mahatabo kining tanang mga butang.

22 Ug usab may pila ca mga babae nga among mga ca-uban nacapahatingala canamo, sila sa pagcaca-adlao, didto na sa do-ol sa lubong;

23 ug cay uala man nila hipalgui ang lauas niya, nama-uli sila nag-ingon nga nacakita usa ca tungha sa mga ángeles, nga naga-ingon canila, nga siya buhi.

24 Ug may uban sa mga ato ming-adto sa lubong, ug guipalgan nila nga matu-od, sahi sa gui-ingon sa mga babae; apan caniya uala sila macakita.

25 Uña siya mi-ingon canila: Ohy mga tao, ualay salabutan ug dugayan sa casingcasing aron pagto-o sa tanan guisulti sa mga manalagna.

26 ¿ Caha dili kinahanglan nga ang Mesías mag-antus ning mga butanga, ug magasulod ingon ni-ini, sa iyang himaya?

27 Ug nagsugod sucad sa cang Moisés ug sucad sa tanang manalagna, guinahubad niya canila ang tanang mga sulat nahatungud caniya.

28 Ug mido-ol sila sa longsod nga maoy ilang a-adto-an, ug siya ingon sa mo-adto pa sa halayo.

29 Apan sila sa hilabihan nga hangyo, nag-ingon: Pabilin ca una dinhi canamo; cay hapon na man, cay ang adlao

nagacatapus na. Busa, misulod siya aron pabilin didto canila.

³⁰ Ug nahatabo nga sa naglingcod siya aron magca-on uban canila, micuha sa tinapay, ug iyang guipanalanginan; ug sa guipicas niya, iyang guihatag.

³¹ Ni-ini nangabucas ang ilang mga mata ug naca-ila caniya; ug siya mihinong dili arang makita nila.

³² Mi-ingon sila uña diha canila: ¿ Uala masiga ang atong casingcasing sa sulod canato, diha nagasulti pa canato sa dalan, ug diha nga nagbucas pa siya sa cahulugan sa mga Sulat?

³³ Ug sa nanindog sila, ni-adtong maong orasa, mingbalic sila sa Jerusalem; ug hi-abutan nila nga nagpondoc ang napulo ug usa ug ang mga didto canila.

³⁴ Sila naga-ingon: 'Tu-od gayud ang Guino-o nabanhao, ug mitungha cang Simón.

³⁵ Sila mi-asoy uña sa nanghitabo canila sa dalan, ug ngano nga na-ila nila siya, diha sa pagbu-ac sa tinapay.

Pagpakita ni Jesús sa mga napulo ug usa ca mga apóstoles.

³⁶ Ug diha nga nagsulti pa sila ni-ining mga butanğa, si Jesús gayud diha nagtindog taliuala nila; ug nag-ingon siya canila: Cahusay anha caniño.

³⁷ Apan sila guipangyauan ug nangalisang, nagdahum sa pagkita sa usa ca espíritu.

³⁸ Siya uña mi-ingon canila: ¿ Nganong nanghicugang camo? ¿ Nganong nangatucod ang maong mga pagtotimbang sa hunahuna sa inong mga casingcasing?

³⁹ Tan-aua niño ang acong mga camot ug acong mga ti-il, nga aco mao gayud, hicap camo canaco ug kita-a niño, cay an' usa ca espíritu ualay unod ug ualay bucog, ingon nga aco duna.

⁴⁰ Ug sa gui-ingon kini, mipakita canila sa iyang mga camot ug mga ti-il.

⁴¹ Ug diha nga uala pa sila mano-o sa calipay, ug nahatingala pa sila, mi-ingon siya canila: ¿ Duna camo dinh' arang maca-on?

42 Guitaga-an siya usa ca golot n̄ga isdang sinugba ug usa ca tabog n̄ga dugus.

43 Ug siya nagponit, mica-on sa atuban̄gan nila.

44 Ug mi-in̄gon siya canila : kini mao man ang acong m̄ga pulong, sa diha pa aco canif̄o, n̄ga kinahanglan matuman ang tanan nanghisulat bahin canaco sa bala-od ni Moisés ug sa m̄ga manalagna ug sa m̄ga Salmos.

45 Uña guibucsan niya sila sa salabutan, aron macasabut sa m̄ga sulat ;

46 ug mi-in̄gon siya canila : In̄gon ni-ini ana-a nahasulat, ug in̄gon ni-ini kinahanglan n̄ga ang Mesías maga-antus ug mabanhao diha sa m̄ga minatay sa icatolo ca adlao,

47 ug n̄ga ang paghinulsul ug pasaylo sa m̄ga sala iuali, sa iyang n̄galan, sa tanang m̄ga naci6n, sugdon sucad sa Jerusalem.

48 Camo maoy m̄ga sacsi ni-ining m̄ga butan̄ga.

49 Ug ani-a dinhi, n̄ga acong pa-anha-on ibabao canif̄o, ang guisa-ad sa acong Amahan ; apan pabilin una camo sa ciudad sa Jerusalem hangtud n̄ga casangcapan camo sa gahom sucad sa ita-as.

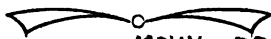
Ang pagcayab sa lan̄git.

50 Ug mihatud siya canila sa gula sa ciudad n̄gado sa atbang sa Betania ; ug sa guibacyao niya ang m̄ga camot, nanalangin canila.

51 Ug nahatabo n̄ga diha n̄ga nagapanalangin pa siya, mibulag siya canila, ug guidala sa ta-as n̄gado sa lan̄git.

52 Ug sila, sa misingba na sila caniya, nama-uli n̄gado sa Jerusalem nonot ang dacung calipay.

53 Ug didto sila canonay sa Simbahan nagdayeg ug nanalangin cang Bathala.

UNIV. OF MICHIGAN,

DEC 2 1960